

Dvasiškoji Valdžia yra Materijaline Valdžia.

Straipsnyje «Tikyba ir Materijaliniai Dalykai» («K.» N21) mums paaiškėjo tikiybė ir pažvalga į materijalius dalykus ir jos skirtumas tarp socialistiškosios pažvalgos; paaiškėjo, kad, iš tikrųjų, kaip visokia valdžia, taip ir dvasiškoji yra tai materijalinė (arba medegiškoji) valdžia. «Kad dvasiškoji valdžia remiasi materijaliniais dalykais, kad ji juos uoliai apgina, gelbėdama pati save, tai ji pati kai-kada prisipažįsta, atvirai pasako». Taip rašiau užbaigdamas minėtą straipsnį. Tai sakdamas turėjau mintyje «atvirą» pasisakymą Amerikos lenkų dvasiškoji, tiesa, ne visos, bet josios uoliausios, vadovaujančios dalies, butent «tėvų»—zokoninkų vardu, «Zmartwychwstancy». Jie leidžia Chicagoj dienraštį «Dziennik Chicagowski», iš kurio ir semiu to klausimo medegą. Kadangi tas zmartwychwstancy prisipažinimas reiškia tą patį, ką pripažinimas visos ištikimiausios Rymui katalikų dvasiškoji, tai tegul jie patys kalba, o mes tik pripažįsim, kad jie nevertelgnauja, bet stačiai teisybę sako, ir galime juos už tai pagarboje laikyti.

Kas prakalbino tą zokoninkų organą? Kaip, žinoma, katalikai ateiviai, ypač lenkai ir lietuviai užsigeidė buti gaspadoriais savo parapijų medekiškuose dalykuose. Viens iš dangelio atsitikimų pastaruojų laikų turėjo vietą Milwaukee's mieste, Wisconsin valstybėj: lenkų šv. Jacko parapijai įlindus iki kaklų į skolas, begaspadoriaujant kunigui klebonui su

vyskupo įgaliojimu, parapijonai užsimanė gaspadorystę paimit pilnai į savo rankas, kunigams paliekant tik dvasiškais dalykais rūpinėtis. Dėl tos priežasties «Dz. Chic.» tarp kito ko rašo (kova 1 d. s. m.):

«Pagal dienraščių pranešimus, vienas iš kalbėtojų ir vadovų per tą (kovo 1 d.) susirinkimą pasiaiškino, kad neįs priešais Bažnyčią ir nėra eretiku, bet tik noris susiaurinti («ukroci») monarchistišką Gerbiamojo Arcivyskupo valdžią, o palikdamas kunigams valdžią dvasiškuose dalykuose, noris, kad finansų (izdo) reikalai priklausytų tiems, kurie moka mokesčius, t. y. parapijonams ir jų atstovams, t. y. jų svietiskam jam komitetui».

«Iki kol tas kalbėtojas, o su juo ir jam plojanti jojo klausytojai yra gero tikėjimo ir geros minės žmonėmis, tai jiems čionai stante peder atsakome, kad įsėkmui toks klausimo pastatymas, kaip jie jį stato, yra netiktaiėjimas priešais Bažnyčią, bet ir formališka ir nuosekli senovės daug sykių pasmerkta eretikiškė (herezija). Katalikų Bažnyčios organizacija įsėkmui yra, jeigu jau apie tai kalbama, monarchiška».

«Bažnyčia yra tai monarchija, tiesa, visame teisėmis ap-rubežiuota, konstitucijinė, daugelyje dalykų net per daug aiškiai prisiartinus prieš respublikinių pamatų ir valdžios, bet nemažiau pilna ir tikra».

«Valdžia Bažnyčioj buvo, yra ir bus monarchiška.

«Visa Katalikų Bažnyčios ištikimųjų visuomenė dalinasi, dalinasi ir dalįs į dvi dali: Bažnyčia mokinanti, valdanti, arba perdėtiniai, t. y. bažnyčios hierarchija—tai viena dalis, o kita, tai Bažnyčia besimokinanti, valdoma, arba valdiniai, t. y. žmonės.

«Prie perdėtinių priklauso Popiežius ir Vyskupai, kuriuos, pagal šv. Raštą, «pastatė Dvasia šventa, kad valdytų Dievo Bažnyčią»; prie valdinių priklauso kunigai ir žmonės (klud), kurie, anot tų pačių šv. Rašto žodžių, «jeigu Bažnyčios nepaklausytų, tegul jie buna kaipo pagonys ir maištininkai». Popiežius visoj Bažnyčioj, o Vyskupai savo diecezijoje turi valdžią tikrai monarchišką, visiškai nuo valdinių valios ir pripažinimo nepriklausančią, ir vien tik kanoniškais įstatymais ir visuotinių arba provincijinių susirinkimų nutarimais, kad tik tokius popiežius patvirtina, yra aprubežiuojama.

«Ir tai teip yra netik dvasiškuose dalykuose, bet ir svietiškuose, materijaliniuose, finansiniuose, kurie tik Bažnyčią paliečia.

«Jam, t. y. vyskupui, ir tikrai («istotnie»), ir neužginčijamai priklauso nuosavybė, jam priklauso administracija ir užveizda.

«Yra tai pamatas (principas) iš pat pradžių katalikų Bažnyčioje padėtas, sutvirtinamas ir pripažįstamas».

* * *

«Duonos mūsų visų dienų...
Tai dabar matome, į ką pavirto duona, ta, anot «šaltinio», pagelba atsiekimui «amžinojo tikslo».

«Valdžia bažnyčioje buvo, yra ir bus monarchiška». ...Tasai «bus» nurodo «amžinąjį tikslą» Amžinai turi popiežius su vyskupais būti valdonais «netik dvasiškuose dalykuose, bet ir svietiškuose, materijaliniuose, finansiniuose». Visuose tuose dalykuose žmonės budami valdiniais, turi tylėt, nes jau ir murmėjimas yra «eretikystė», o jų toks darbas tikrai būtų «bedieviško mokslo» pasekme pavadintas. «Viltis» buvo giliai persitikrinus, kuomet sakė, kad tik vaikai gali tikėt, kad socializmas, tas «bedieviškasis mokslas» darosi šventu, arba kad socialistas galys būti kataliku. Ištikrųjų, kuomet patys katalikų kunigai teip atvirai apie dvasiškos stovį pasako,—ar verta socialistams skelbti priešingai, butent—kad katalikas sykiu gali būti socialistu ir atbulai, socialistas gali būti kataliku. Nebus da teip vaikiškai, jei tik bus vardas «katalikas», bet visai negali teip būti su «Rymo katalikais». Nes tik Rymo katalikų bažnyčia yra «pilnai ir tikrai monarchiška». Socialistai negali niekuomet sutikti su monarchizmu, negali būti valdiniais, negali pavest medegiskus savo reikalus valdžiai, kuri ne jų išrinkta, negali tos valdžios klausyti ir nusilenkti, negali kentėti ant savo sprando tokius pat žmones, kaip jie, tik per savo gudrybę, neteisębę ir žmonių tamsybę pavirtusius į žmonių valdonus. Kaip tamsuolis negal būti socialistu, nes jie tiki, kad ant jo sprando tur sėdėti valdonas, teip susipratęs socialistas negal būti tuo pačiu sykiu persitikrines, kad jis turi lenktis ir visame

pasiduoti žmogui—valdonui, kopiančiam ant jo sprando, idant galėtų pasiekti «amžinąjį tikslą»...

Argi da kalbės mūsų katalikiškoji dvasiška apie savo «demokratiškumą», kad ir krikščionišką, kuomet ji «buvo, yra ir bus» (?) monarchiška? Kiektų kitaip yra su kitais tikėjimais, nepriklausančiais Rymui: jie įveda ir demokratiškus principus, kiek tai galima. Nepriklausomų Rymui lekių katalikų laikraštis «Straž» (Scranton, Pa.) tą «Dz. China raštą aiškina šiaip: «Kaip Rusijos caras nenor sutikti su piln konstitucija, nes per tai paliautų buvęs vienvaldžiu, o tapę karunuotu prezidentu, teip lygiai Ryminė Bažnyčia negali duoti žmonėms teisių, nes tai priešinasi josios pamatams. Rymo Bažnyčia ar grius, arba ištesės ant to pamato, aiškiai ir stačiai parodyto laikraštį Dziennik Chicagowski».

Panašiai pasakytų ir kitų «laisvesniųjų» tikybų atstovai. Bet jie visi turi daugiausia rodyti žmonėms aukštai amžinąjį tikslą, ir, kaip tik įgyja galę, nepraleidžia progos paimti žmonių sukraunamus materijalinius dalykus į savo nuosavybę su amžiniais tikslais... Retas iš jų šiandien nega privatiškosios nuosavybės ir pritaria socialistams, kad ji turi būti panaikinta, idant negalėtų daugiau būti ant jos išdarysių ir augančių valdonų, žmonių engėjų, pažemintųjų ir tušintųjų. Socialistų svarbiausias uždavinys—aiškinti, apšviesti darbo žmones, kad dabartinis privatiškos nuosavybės suidymas turi būti perkeistas į visuomeniškąją nuosavybę visų žmonių naudai. O buržuazija apie privatiškąją nuosavybę sako: ji nepajudinama, amžina. Bažnyčia gi, buržuazijos geriausias ramstis, prie to da prideda: ji šventa, ji mūsų amžinasis tikslas»...

J. Baltrušaitis.

MUSU KALENDORIUS.

(Pirmoji skaltilinė yra senojo skalčiaus, antroji — naujojo.)

Gegužio mėnuo.

16–29—1871 m. Politiskasis bylas Rusijoj ima vesti žandarai ir tai su geresne pasekme: užbaigia jas be teismo — 1871 m. Prancuzijoj užmušta komunaras Varlin.

17–30—1416 m. Sudegintas Jėronimas iš Pragos kaipo atskalunas.— 1431 m. Katalikų dvasiška sudeginta kaipo raganą Joanna d'Arc («Orleano mergelę»); popiežius Leonas XIII ją priskaitė prie palaimintųjų, o pop. Pius X—prie šventųjų (bal. 11 d., 1909 m.).

18–31—1896 m. Carui Mikalojui II apšivainikuojant Chodinkoje, Maskvoje, susitremė 4000 žmonių; tos dienos vakare caras šoko baliuje.

Birželio mėnuo.

19–1 (birž. n.s.)—1882 m. Mirė Juozas Garliškis laisvės karžygis.— 1908 m. Prūsų seimam pirmą sykį išrinkta 7 socialdemokratų atstovai.

20–2—1897 m. Prasidėjo dideli areštai tarp inteligentų jos ir darbininkų Liepojuje ir Rygoje.

21–3—1902 m. Šaudyta į straikuojančius darbininkus Lvoje, Austrijoj.

22–4—1863 m. Vilniuje, Lukiškiose sušaudyta katalikų Stan. Išara.

23-5--1864 m. Prancuzijoj ištremta Renanas už jo
mąstą «Kristaus Gyvenimas».

O, Socijalizmas Nega limas!

Baltrus.—Ką tu man kuli galvą bereikalo! Pamyslik pats, kaip mes gyventume, jei neturėtume jokio pono, jei visiems viskas prigulėtų. Ak žmonės nepasidalintų: ir viens ir kits ir trečias sakytu, kad štai tas ir tas daiktas yra jo, ir atlikta. Tai pasaulyj tada nieko kito ir nebutų, kaip tik varžytinės.

Petrus.—Bet tu, drauge, vissau įsivaizdini žmones mažais kūdikiais besivaržančiais žaislėmis, o kooperatyviško turtų valdymo ar tai negali, ar nenori suprast. Jei tu tylėsi nors valandėlę ir duosi man pasiškint, aš tau noriai tat padarysiu, bet turi leist man kalbėt, o tu įsitėmyk.

B.—Gerai pradėk, aš klausau.

P.—Na, žiūrėk. Štai čia yra šulinys. Prie šulinio yra pumpas ir viedras vandeniui semt. Vanduo, suprantama, priklauso visiems, jo nereikia pirkt nė vienam, bet jo nieks negal sa burna rėmt iš pat šulinio, reikia pumpos, su kuria vandenį iš šulinio išranki, ir viedruko, į kurį tą vandenį išipili. Štai tu, ištroškęs, prisini prie šulinio ir nori pasisemt kiek vandens, numalšinimui savo troškulio. Bet priėjęs, randi prie to šulinio sėdintį žmogų, kuris sako tau: «Palauk, nerušiok, ta pompa ir tas viedrukas yra mano!» Ką tu jam atsakytum?

B.—Aš gražiai prašyčia, kad man paskolintų ant valandėlės.

P.—O jei jis tau tartų: «Tu gali pasiimt vandens, bet pirm negu tu gersi jį, turi pripumpuot devynis viedrus man, tada dešimtoju galėsi pats naudotis»?

B.—Ką daryt. Pumpuočia, tegul laka jis sau, bet dėlto ir aš atsigerčia.

P.—Gerai. Tu pripumpuoji jam devynis viedrus, dešimtajį pasiimi sau. Ir teip tęsiasi per tą laiką. Bet štai savininkas sako, kad jam pakanka vandens, jis daugiau nebereikalauja ir liepia tau nebeumpuot. Jis negal viso išgert, nė gi parduot, kur jis iš, jam nebereikia. Todėl jis liepia tau apsisot, o tu gal neturi atiektinai vandens, ką tada darytum?

B.—Aš sakyčiau jam, kad man da daugiau vandens reikia ir todėl pumpuočiau, kol neužteks.

P.—Bet pompa jo, ir tu negali be jo pavelinimo jos vartot. Ji yra jo privatiška nuosavybė ir todėl jis atkerta tau: «Aš negaliu gelbėt, man užtenka. Atsitrauk nuo mano pumos!» O tu mirtum nuo troškimo, ką tada?

B.—Aš šaukčia: «Pone, turėk milaširdystę, juk pumpos veliniai neims, jei aš sau biskutį pasipumpuosiu, aš trokštu, jei ne duosi ką aš turiu daryt!»

P.—O jis tau atkirstų: «Dievas žino! aš nežinau». O tavo gerklė džiūtų ir akis žaliuotų negaunant vandens, esant prie šulinio. Kaip elgtumeis toliau?

B.—Aš pulčia ant kelių prieš jį ir sakyčiau: «Pone, ak mano gyvastis prigul nuo vandens lašo. Susimylėk, leisk pasisemt biskutį, jei ne, aš mirsiu...»

P.—Bet jis tau: «Aš negaliu geldėt; jei...»

B.—Tai atsikėlęs rup... duočia į sprandą, kad nusiristų... Pri-
stumpuočia vandens, atsigerčia ir nueičia sau...

P.—Matai koks tu geras, o ką tik sakai, kad turi but ponai, kurie laikytų savo naguose visiems žmonėms reikalingus daiktus. Tokio viešpatavimo ir privatiškos nuosavybės valdymo paveikslėlių turėjai apie poną ir jo pumpą. Pats perpykęs sakei, kad jau duotum jam į sprandą, o ką tik pykai ant socialistų, kad šie nori, kad pumos ir viedrai prigulėtų ne ponams, bet tiems, kuriems vanduo yra reikalingas. Bet mums ne tik vanduo yra reikalingas.

Mums reikia maisto, apautuvų, drabužių ir t.t. Visi įrankiai jų išdirbimo priklauso nei visiems, bet keljems... Tie keli liepia kitiems dirbt ir, kaip kam ponui, atiduot didesnę dalį jiems už vartojimą jų darbo įrankių? Kada jie prisikriauna užtektinai visko svetimomis rankomis išdirbto, tada uždaro dirbtuves, ir darbininkams liepia sustot dirbūs, o šie netur kuomi pragyvent, prašo, maldauja—kaip tu prieš tą poną butum dars, kad jiems leistų dirbti, nes *tūlšis* (įrankiai) nenupliš, jeigu jis padirbės savo maistui, bet ponai lieka kučiais, jiems nerūpi, kad laikstančiai baidauja. Todėl darbininkai susitelkę į socialistų partiją sako, kad jų gyvastis netur prigulėt nuo nė vieno kito žmogaus, jie tur but patis savo gyvasties ponais. Bet niekad tokiais negalima but, kol visos pumos, viedrai, dirbtuvės ir mašinos nepriklausys visiems žmonėms, ir kol jie visi, per savo išrinktus viršininkus, tų daiktų kooperatyviškai nevaldys. Tu savo desperacijoj neretum tuo į sprandą duot, bet mes teip barbariškai nenorim elgties. Mes tik einam surast būdą, kaip tą visuomenės turtą galėsime valdyt su ko-didžiausia nauda visiems žmonėms. Nereiks tada klūpėiot, maldaut, kad prisiimtų arba duotų kas nors kokį darbą. Kiekvienas dirbs, kas norės darbo vaisiais naudoties, bet nė vienam nereiks devynes dales atiduot ponui, o dešimta naudoties pačiam. Kiekvienas pripumpavęs dešimt viedrų vandens visus pats ir sunaudos o kas sveikas budamas norės vandens, tai negalės atsisėdės laukti, kad kas jam pripumpuotų, turės pats tą padaryt. Pamišlyk apie tai plačiau, Baltruk!

Parcė iš Pažvelsio.

Ko žmonės bėga iš Lietuvos.

Užėjus blogiems laikams Amerikoje, visi pradėjo rašinėti Lietuvon savo pažįstamiems ir visiems norintiems keliauti į tą garsiąją «aukso šalį» savo draugams laiškus drauzdami, kad palukėtų, kol virs geresni laikai, kol darbai «geriaus pradės eiti». Net ir kai kurie Lietuvos laikraščiai tai atkartoję. Todėl aš bent iš-dalies bandysiu nurodyti savo patirtas priežastis dėlėi kurių daugelis,—ypač kaimiečių—iškeliauja.

Pirmiausiai reikia atminti koks Lietuvoj gyvenimas iš ukės šiuose laikuose. Pavyzdžiui paimeime kokį 30-40—margų ukininką, turintį savos šeimos bent 6-7 suaugusias ypatas. Ant tiek lauko šeimos; nė perdaug, nė permažai; šeimyna sąva; išleidimai vidutiniai. (čia kalbu apie «pasiturintį» ukininką) drabužiams kiti da ir iš šalies šiek-tiek užsidirba, o iš laukų vos prasimaitina ir aprėdo negalinčią iš šalies užsidirbti šeimos dalį,—viršaus nieko. Teip esti kol visi kruvoje gyvena, bet, duokime sau, jei kuris iš suaugusiųjų ukininko sunų paims ukę į savo rankas, tada ir kiti turės atsisirti, tada reikės ir kokį darbininką pasisamdyti, ir pačiam už du dirbt, ir dalis išsimokėt, o iš ko tuos pinigų gali pasidaryt? Jau kėlinti metai blogi: javai nedera ir tie pats pigūs; gyvulių kainos šįmet nupuolę beveik ant pusės; dėlto, kad šįmet visi pašarų neturi, tai kiekvienas žydams gyvulius siulyte siulo, kad tik pirktų. Suprantama, kad tada pirkliai klek nori, tiek moka. Bet visoki ukininkui reikalingi pirkiniai eina brangyn. Paimeime druską: pirmiaus pudas budavo 45 kap., o dabar—65 kap.; braukučių budavo (10 dėžučių) 6-7 kap., dabar 10 kap.; žibalas (kerosinas) budavo svaras 3½-4 kap., dabar—5 kap. ir teip kiekvienas daiktas eina brangyn. Todėl teip apsimisliję, meta viską ir važiuoja į Ameriką ar kur kitur.

Pirmiausiai važiuoja darbininkai, nes tiems vistiek visur yra sunkus gyvenimas: čionai turi dirbti nuo tamsos iki tamsos, beveik pusnuogis, alkanas ir koks-gi užmokestis? kad 40-45 rub. per metus, tai ukininkai bėdavoja, kad algos didelės! Darbininkams iš-dalies gal tų ir lengviau, tai jau nors darbui turi sau paskirtą laiką ir geriau pavalgo, jeigu darbą gauna.

Toliau, važiuoja ir ukininkų sunys,—daugiausia nuo kariumenės. Žinoma, ne taip da but sunkus tas kariumenės tarnavimas—tie trys metai, kad čionai parėjus but kitas gyvenimas. Palyginant, jei ukininkas turi 30-40 margų lauko, o laukas nekoks, ir jei turi kokius 6-7 vaikus, tai kiek tų tos dalies galima gauti?—daugiausia, kad kokius 300 rub... Tai kur jis su tais 300 rub. gali nueiti? Ant lauko nedaugiau kaip ant kokios 10 margų, tai jau jo vaikai turi eit pas didesnius ukininkus tarnaut. Ir taip iš didelių ukininkų sunų į kelintą kartą (pakalenią) pasilieka pliki vargšai.

Teip pat važiuoja Amerikon visoki vagys, žmogžudžiai, plėšikai ir prasižengėliai prieš valdžią ir tuomi didina atėjusių skaičių, tad ką gi ir norėti, kad toj Amerikoj būtų gerai.

Atleiskite, kad aš teip išpeikiu Tėvynę-Lietuvą, bet ištikrųjų teip yra. Žinoma ir iš lauko mūsų ukininkai galėtų geriau gyventi, kaip gyvena kitose šalyse, tik reikia jiems apsišvietimo, nes apsišvietimas—ypač pažinimas ukvedystės (agrikultūros), pas mus stovi žemiau kaip visur. Jeigu mūsų ukininkai gyventų teip kaip ir kitų šalių ukininkai, tai gal nė vienam nereikėtų bėgt svetur duonos jieškoti. Bet apie tai aš nerašysiu, gal parašys tie, kurie apie tą dalyką geriaus supranta ir žino.

J. R.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Turkijoje vis nesiliauja skerdynės šiuo tarpu jos ypatingai siaučia Adanos provincijoje. Ministerių taryba apkaltino Adanos gubernatorių už nerangumą priešais tas skerdynes. Senojo numestojo sultano sunus ruošia sukilimą prieš naująją valdžią. Galima tikėtis da didesnių skerdynių.

Vokietijos ciesorius Wilhelmas II dabar vieši pas Austrijos ciesorių Viennoje. Pirm čia atvažiuosiant ciesorius atsilankė Italijoje pas kunigaikštienę Morossini. Čia jis tankiai atsilanko, o nerečiau kaip sykį per metus. Laikraščiai jį kritikuoja ir nurodo, kad už tą jo kelionę valstybė turėtų nemokėti \$6 000.

Amerikos Jungtinės Valstybės. Meksikiečiai nuteisti kalėjimais. Apie juos nekartą rašyta «Kovoje», kad valdžia kėsosi išduoti Meksikos valdžiai, kaip pabėgėlius revoliucionierius, jos priešus. Arizonos teritorijos teismas Tombstone, gegužės 19d., nutarė juos pasodinti tik į kalėjimą, 18-kai mėnesių kiekvieną. Jų yra trys: Ricardo Flores Magon, Antonio J. Villarreal ir Librado Rivera. Juos nuteisė už laužymą «neutrališkumo» teisių tarp Jungt. Valstybių ir Meksikos,—butent už tai, kad jie neva rengė Arizonoj budami sukilėlių pulkus ir norėję vesti į Meksiką. Teip liudijo šnipai Meksikos valdžios pasamdyti. Basmė visai menka už tokį «prasikaltimą» Beabejo tame gelbėjo pabėgėlių apginėjų Lygos darbai ir įvairių darbininkų bei socialistų kuopų protestai. Dabar apeliuos į aukščiausiąjį teismą. Gal da tas ir visai išteisis (jei darbininkai labiau sukurs...)

Turkija. Senąjį sultaną, Abdul Hamidą, numetus nuo sosto parlamentui parūpo jo sukrauti pinigai, kurie guli užsienių ban-

kose. Paryžiuje, New Yorke ir kitur. Suma turi būti labai didelė, kad parlamentas siulo buvusiam sultanui mokėti per visą jo gyvenimą po 5 tukstančius dolerių kas mėnuo. O tuos jo pinigus reikalauja sugrąžinti, kaip valstybei priklausančius.

Prancūzija. Paryžiuje jau įvyko visuotinas streikas prieš valdžią, kuri nenusileidžia prieš pačią darbininkų reikalavimus. Gegužės 21 d. buvo jau kruvinos muštynės su policija. 12 policistų sužeista. Daugybė demonstrantų areštuota.

SANJUNGOS REIKALAI.

LSS Sekretoriaus pranešimai.

Pildom. Kom. nutarimas N57.

1) Pripažįstam reikalingu siųsti delegatą į 5-tą susivažiavimą nuo Pild. Kom.

2) 2 Pild. Kom. nariai išrenka drg. J. Grinių, nes per jo rankos yra eję visi nutarimai ir susinešimai, tad jis atsakančiausiai galės perstatyti Pild. Kom. reikalus V tam susivažiavimui. Lešos turi būti apmokamos iš L.S.S. išdo.

3) Prie atskaitos turi būti pridėti Pildomojo Kom. narių patėmijimai bei inėšimai, jei toki būtų.

4) Kadangi dviem iš Pild. Kom. narių yra galima lengvai susivažiuoti, tai jie galėtų surengti Pild. Kom. atskaitą, kurią turėtų pasiųsti kitiems nariams, t.y. drg. J. Šukiai, pirmiaus buvusiam Pild. Kom. nariui ir B. Kondratavičiui peržiūrėjimui bei pataisymui.

L.S.S. Sekr.

P. Puskunigis.

Pildomvjo Komiteto Nutarimas N58.

Remiantės ant to, kad per L.S.S. Sekretoriaus rankas eina visos organizatyviškas ir agitatyviškas L.S. Sąjungos darbas, pripažįstam L.S.S. sekretorių butinai reikalingu dalyvaut V L.S.S. susivažiavime. Apmokėjimą jo kelionės lėšų susivažiavimam paliekam nuspręst Veik. Komitetui.

L.S.S. Sekr. P. Puskunigis.

Veik. Kom. referendumas.

Veik. Kom. referendumas N2.

Pasiremiant ant Veik. Kom. pirmojo referendumo, kur nutarta apart po kito siųst atstovą nuo Veik. Kom. į V-tą susivažiavimą, paleista nominacija, davė rezultatą šioki: nunominuota P. Norkus, J.J. Pruselaitis ir F. Živatauskas. Paskutiniam dviem atsakius nuo kandidaturos, likos P. Norkus.

Iš vieno nūr ką rinkti.

Likosi paleistas referendumas per Veik. Kom. narius šiap. P. Norkus, vienas kandidatas. V. K. nariai tur dalsuot, ar reik atstovo nuo Veikiamoj Kom., ar ne? 8 (aštuoni) balsai už reik ir P. Norkų 1 prieš.

L.S.S. Sekr. P. Puskunigis.

Veik. Kom. referendumas N3.

Įnešimas 4-to rajono.

XII konferenciją IV to rajono išklauius raporto savo Veik. Kom. atstovų visapusiškai apsvartė: priimta pilnai J. Gilliaus inėšimą ir pasiaškinus konferencijoje esantiems Lit. ir P. Kom. 3 čias punktas minėto inėšimo, teip pat ir pasarga *suvis negalima išpildyti*, kadangi redaktorius, administratorius ir L.S.S sekretoriaus suvis kitokios užduotys ir jie negal būt priskirti prie jokių komitetų. Todėl konferencija vieton § 3 ir pasargos per savą atstovus Veik. Kom. paduoda sekantį papildimą:

1) susivažiavime tur dalyvaut redaktorius, administratorius, L.S.S. sekretorius ir išdininkas.

2) Kelionės lėšos atstovams Pild. K. revoliucijos Rėm. Kom. Lit. Kom., L.S.S. sekretoriaus ir išdininko uždengs L.S.S. išdas.

3) Redaktorius ir administratorius dalyvaus savo lėšomis, todėl, kad jie apmokami darbininkai. Teip nutarė III-čias susivaziavimas ir vėliaus visuotinas referendumas priėmė.

4) Veik. Kom. atstovo kelionės lėšas uždengs rajonai.

5) Redaktoriui, administratoriui, L.S.S. sekretoriui ir išdininkui pats susivaziavimas suteiks arba nesuteiks sprendžiamajį balsą.

IV- L.S.S. Rajono V. Kom. nariai.

J. K. Gilius, P. Norkus.

Šis įnešimas IV raj. XII konferencijos per 3-čią Veik. Kom. referendumą likos nuspręstas šiokių būdų.

§ 1 įnešimo gavo balsų 9— už [vienbalsiai]

§ 2 a) „ „ „ 5— už.

„ b) pataisymas J. S. Pruselaičio gavo balsų 3.

„ c) atstovas reikalingas tik nuo P. K-to; nuo L.K. ir R.R. K. nereikalingi—1 balsas.

§ 3 įnešimo gavo balsų 9— už.

§ 4 a) įnešimo gavo 8 balsus— už.

„ b) visai atstovas nereikalingas— 1 balsas.

§ 5 įnešimo gavo 6 balsus— už.

„ pataisymas Jasulevičiaus— 3 bals.

Pridėtas pataisymas P. Norkaus ir J. K. Gilius.

kad L.S.S. sek., išdininkas ir P.K. atstovai turi priversti nei dalyvaut susivaziavime, gavo 8 balsus— už, 1 balsą prieš.

Atsisaukimas į L.S.S. Kuopas:

18, 21, 44, 48, 74, 77, 87, 106 ir kitas, kurios randasi šioje apielinkėj.

Malonūs Draugai! Gal jums pasirodys keistas šis mano atsisaukimas bei užmanymas, o aš abelnai Illinois rajonui; bet aš manau, kad mes turėtume šį dalyką visapusiškai apsvarstyti, nes tas dalykas remiasi ant sąjungos ir mūsų pačių gerovės. Kadaigi Ill. rajono kuopos didžiai išsisklaidė, ką daro didelį neparankumą mūsų bendram darbui ir lėšas rajono susivaziavimui, tai mano nuomonė ar negeriaus būtų, kad mes pasidalintume į du rajonus, beje iš aukščiaus minėtų kuopų atverti naują rajoną; kaip kad randasi kitose valstijose. Aukščiaus minėtos kuopos beveik visos randasi netoliausia viena kitos, kur kelionė kaštuoja nuo 25c iki \$1 50 visoms susivaziuoti į bile kokią vietą, kas būtų labai paranku išvien darbuotis, kaip agitacijos teip ir visuose dalykuose. Antra dalis Ill. rajono — apie 4 kuopos Chicagoy ir kelios jos apielinkėj—galėtų tvirti kitą rajoną, tai tokiu būdu nereikėtų į konferencijas važinėti: iš Chicagos į St. Louis, arba iš St. Louis į Chicagą, kur kelias lėšuoja aplamai 12–13 dol., ir per tai rajonas turi paliaut darbavęsis. Pažvelgus dabar į Ill. rajono darbus, mes nieko beveik nematom, lyg kad jo visai nebutų. Jau greit bus metai kaip turėjom konferenciją, kas rajonui lėšavo vien tik kelionės lėšų į kelis dešimtis dolerių, ir dabar daugiaus nedrįstam nei užsiminti apie kitą konferenciją; kuomet kiti rajonai susivaziuoja po tris, keturis sykius per metus.

Taigi patarčia atkreipti atydą į šį dalyką ir pasistengti apsvarčius įvykdyti. Aš manau, kad tas mums neatgabės daugiaus nesmagumų, kaip kad dabar, bet dar priešingai suteiks mums ir L.S.S. naudą, nes tada mes lengvai galėsime vieni kitiems pagelbėti ir veikti bendrą darbą. Dar sy-

kį tarju žodį, kad draugai nepraleistumėt pro ausis šio dalyko, bet kad griebtumės už darbo ir veiktume, kas mums pridera.

Draugai! Kad neužimti per daug vietos orgate, mes turim nekurias puses šio dalyko apkalbėti per laiškus, kuomet jau mes busim pasirengę, tada susauksim tam tikslui susivaziavimą ir apdirbsim reikalą galutinai. Taigi malonėčia, kad visas minėtos kuopos susauktų tuo susirinkimuis ir, apsvarstę tą dalyką prisiųstų nutarimą žemėms paduoti ant-rašu:

Ignatas M. Kudlauskas.

I. M. Kandell, 115 N. 12th St.

St. Louis, Missouri

Dar apie L.S.S. Likima.

Iš šalies žiurintį mūsų susipratusių socialistų reikalus, rodosi viskas gerai, bet išgilius į papamatinies šaknis socializmo, matome visi kitaip. Tiesą sakant, Sąjunga auga, kuopos dauginasi, «Kova» skaitytojų nuolatės gauna daugiaus nors tikro skaitliaus nežinau, bet visgi skaitančių bus arti 2,500 ypatų—reikėtų tik džiaugtis matant toki idėinišką žengimą.

Tačiau dar geriaus apsvarstius kartais žmogus turi nulist.

Pažiūrėkime į progresą mūsų Sąjungos. Manau, kad nereikės čionai daug privadžiot faktų. Jau daugumas socialistų persitikrino, kad prakalbos, gražūs žodžiai, geri raštai ir laikraščių išleidinėjimas gerai susipratusių socialistų jau neužganėdina. Kyla klausimas; kada mes sulauksime socialistų laikus,—net sunku pasakyti, kada tatai įsiknys.

Žmonės dar labai yra prarugę, su kunu, dušia, gysloms ir kaulais. Guodoja tą, ko nepažįsta, garbina tą, ko nesupranta, prijaucia daugiaus tam, kurs už jį galingesnis, meilingai sveikina tą sveičią, kurs gerai moka pamelnot. Ant vargšo darbininko pasakojimų, dėjavimų, šauksmo ir verksmo nieks neatsiliepia!

Socialistiška propaganda mums yra reikalinga teip, kaip nakties laike šviesa. Praeitieje metai lai bus mums pasimokinimas visiems socialistams.

Aš noriu čionai atkartot žodžius jau senokai tartus d-ro Graičiuno, ir P. Kiečio, kurie yra kvietę lėtvius sąjungiečius prie kooperatiivisko susirišimo: kad Sąjungą būtų kooperatiiviska arba nors apie penki šimtai sutvertų tam tikrą kuopą (prie Sąjungos, arba atskirai, vistiek būtų gerai), kurjose užduotim būtų pirt žemės gabalų ir įtaisyt ūkė atėjus bedarbei, darbo neturinti draugai pats galėtų užimt vietų paprastų darbininkų, prie tokios žemės apdirbimo.

Jeigu 500 ypatų kiekvienas pirtų akcija, tiktai po 5 dol. tai prisidarytų 2,500 dolerių—kapitalėlis su kuriuo galima būtų pradėt gyvent tikrai, teip, kaip žmogaus sveikata reikalauja.

Zemė mes galėtume pirt toje valstydėj kurioj pasirodytų geriausia mūsų sanlygoms gyvenimo. Ant žemės mes galėtume užsimt visosioms vaizbomis: sėtume visokiūs javus, kokius tiktai klimatas feistų; galėtum auginti medžius, gyvulius, žuvis ir paukščius, bites ir t.t. Tiejie įvairumai ūkėje daug lėšų nereikalauja O tiejie darbo vaisiai ūkėje teip yra geri ir naudingi dadartinėj kapitalistų sistemoj, kaip ir ateinančiuose socialistizmo laikuose. Tik rankų nenuleiskim, bet pradėkim darbuotis.

Argi negražu būtų, kad mūsų 5-tas susivaziavimas paimtų apsvarstyti tą klausima, kaip padaryt Sąjungą kooperatyviska, akcijine. Kas norėtų mažesnės kaip \$5.00 vertės, rodosi, kiek vienam mūsų pasiiventusiam draugui būtų prieinama: galėtų įmokėt iš viršaus 2 doleriu, likusius gi tris išmokėtų per tris mėnesius. Kad vaizba (? Red.) mums sektųsi, mes galėtume da ją pad-

dint: pirkt svetaines ir namus didesniuose miestuose ar daugiaus tokių ūkių įtaisyt arba ant vietos tą pačią padidint.

Tokioj ūkėj savo nuosavioj stubelėj galėtų rast prieglaudą ir «Kova» ir išleidinėjimas mums atsietų daug pigiaus, negu šiandien.

Draugai ir draugės, imkimės už tikro žmoniško veikimo, ne eikvokim pavieniais savo dvasiškų spėkų! Prie žodis sako: pakol riebus sudžius, tai kudas nugaiš! Prastas gydytojas, kad savęs neišgydo. Nekas per mokytojas, kad sau ant duonos nemoka už sidirbt! Agitacija mūsų neturi pasekmės tik dėlto, kad perdaug esame nuskarę.

Jau kooperatyviškums įleido savo šaknis giliai tarpe draugų sąjungiečių. Vienoj tik mažutėj valstybėj. Massachusetts umai pradės gyvuot tris kooperatyviškos kuopelės. Brocktone 17-ta kp. L.S.S. jau yra nutarus pirkt lotą ir statyt namą vardan kuopos. Brigtone, 47-ta kp L.S.S. perka namą 3-jų tukst. dolerių vertės. Tukstantį sumoka susidėję draugai išviršaus, likusią sumą išmokės lengvu išmokėjimu. So. Bostone atskiri drg. L.S.S. jau turi susitvėrę kuoputę varymui prekybos. Jeigu galima užlaikyt krautuvej ir varyt prekyba pavienėms ypatoms, tai kodėl negalima bus užlaikyt draugijoms ar kuopoms? Latviai socialistai taipgi jau suprato tokius reikalus perka namus ir žemę, ir patį, kurie ne tur dirbtuvėse darbo, dirba prie ukės darbo. Dėl to ir mes neapleiskime naudingų ir gerų užmanymų, kurie lypsto mūsų dienų gyvenymą.

Gegužio 9d. 09.

K. Rutkus.

Liet. Soc. Sąjungos reikaluose.

Nors aš toli nuo Amerikos, vienok drįstų pasakyti keletą žodžių L.S.S. reikaluose; nors aš toli nuo L.S.S., vienok, beskaitydamas «Kovą», užtėmijau keletą dalykų, į kuriuos L.S.S. nariams vertėtų atkreipti atydą.

Iš viso ko matoma, kad L.S.S. rupinasi savo organizacijos dalykus sutvarkyt kiek galima demokratiškiau. Einant prie demokratizmo, bėgant paskui «svarbesnius» klausimus, paimkim paskui *referendum*, liko praleisti «menkesni». Teip visose organizacijos, statutą (konstituciją) gali perkeist arba papildyti tik susivažiavimas. Tuo tarpu pas L.S.S. tą atlieka ir Veikiamasis Komitetas. (Žiur. «K.» N10, L.S.S. sekretoriaus prnešimą, punkte). Toliau bedemokratizuoiant Sąjungą, visai liko užmesta organizacijos pusė.

Kiekviena organizacija, jeigu ji tik nesutvėrta anarkistišku būdu, turi butinai turėti savo centrą, kuris rištų visą organizaciją. Tuo tarpu Sąjungoj tokio centro nematyt. Yra išrinkti ministerriri be atsakomybės. Atsiprašau,—gal apsirikau? Juk Sąjungiečiai atsakys: «Kaip gi neturim savo centro? O kur «Kova» pasidėjo? Ir ištikro Sąjungos centru yra tik «Kova», apie kurią viskas susispietę. Vienok, organizacijoje, kuri nori turėti ateiti, kuri nori ne tik skaityti, bet ką nors ir veikti, centru negal būt laikraštis. Ne apie laikraštį viskas turi susispiesti; laikraštis turi būti tik pagelbininku. Kuomet prasideda naujas judėjimas, tai to judėjimo centru gali būt ir laikraštis. Bet kaip tik judėjimas plačiau išsilieja, kaip tik pradeda žmonės organizuoties tuoj pasirodo laikraščio permaža—ir tur tuomet tvėrtis naujas centras, kuris stipriau rištų visą organizaciją.

Tai gal kas pasakys, kad L.S.S. turi kitą centrą, paimkim, Sąjungos susivažiavimą, Veik. arba Pild. Komitetus. Dabartiniuose laikuose susivažiavimas yra aukščiausia organizacijos įstaiga, kuri privalo peržiūrėti visus svarbiausius jos reikalus. Bet tą įstaiga yra nenuolatinė ir ji negali atlikti organizacijos centro užduočių. Dabartinis Veikiam. Kom. Sąjungoj vėl nėra centru, nes jis išblaškytas po visus kampus. Organizacijos centras turi turėti nuolatinis susirinkimus, kad galima būtų apkalbėti visus

dienos klausimus. Leist koki nors klausimą per «krivulę» nepraktiška, nes tuomet V. K. nariai nesusipažinę su pažiūroms nuodugnai neapsvarstę žinomo klausimo, tankiai gali priimti nepraktišką ir net blėdingą nutarimą. Toks klausimų neapsvarstymas labai metasi į akis L.S.S. darbuose. Kol L.S.S. neturės centro, kuris galėtų atlikti nuolatinis savo susirinkimus, tol Sąjungoj nebus gyvumo, tol L.S.S. nebus organizacija, bet pasiliks tik išblaškytom kuopom, kurių nariai gauną jų bendrę laikraštį. Tokį Sąjungos padėjimą reikia perkeisti. Pirmučiausia artimiausias susivažiavimas turėtų pagalvoti kaip sutvarkyti Sąjungos reikalus, kad ji turėtų savo nepopierinį centrą.

Centru galėtų pasilikti ir dabartinis Veik. Kom. bet teip išrinktas kad jis galėtų atlikti savo susirinkimus bent vieną kartą per mėnesį, arba nors kas du mėn. Veik. Kom. turi visą organizacijos darbą prisilaikant Sąjungos Konstitucijos (žinoma atsakančiai pataisytos) ir susivažiavimų nutarimų. Tai nebus koki tem valdinininkai, kaip kaikurie gal manys; jie bus tik Sąjungos darbininkais. Sąjungos organizatorių, kasierius, sekretorius, «Kovos» redaktorius turi butinai but nariais Veik. Kom., nes Veik. K. rybose turės but visi tie klausimai, kuriuos šie atlieka. Komitetas gi tik tuomet geriau galės susipažinti su tais klausimais ir priimti atsakančius nutarimus kuomet jo darbuose dalyvaus tie, kurie galėtų tuos dalykus geriau apšviesti. Jeigu Veik. Kom. persunku būtų tankiau susirinkti, o tuom apkalbėti arba gyvenimam įvykdinti, kokiuos nors nutarimus, tai jis tuomet iš savo tarpo gali išrinkti Pildomąjį Kom.; šis už savo darbus atsako prieš Veik. Kom. Veikiamasis gi Kom. už savo darbus atsako arba prieš Sąjungos susivažiavimą arba prieš visą organizaciją. Jeigu Sąjungai persunku atlikti kasmet savo susivažiavimus (o tankiai jie ir nereikalingi, kad būtų kasmet), tai galima įvesti mažesnius susivažiavimus su siauresnėmis teisėmis, t.y. galima padaryti konferenciją. Visame atsidėti ant referendum negalima, nes organizacija tuomet pradės šlubuoti. Referendum verta vartoti tik svarbiausiuose klausimuose ir ne pertankiai. Tankus referendum nariams atsišobos ir jis nustos vertės, nes balsavime dalyvaus tik mažą narių dalelę.

Visos Sąjungos vietos (išskyrus redaktorystiės) turi būt neapmokamos, kad nė vienas iš narių nenorėtų jų užimti dėl pinigų.

Geistina, kad Sąjunga turėtų keliaujantį organizatorių, kuris ant vietų galėtų tvarkyt organizacijos reikalus. Nėsant tokio organizatoriaus, ir kuopos tai tveresi, tai vėl suira.

Tai tokių, mano supratimu, permainų L.S.S. reikalauja savo organizacijos dalykuose.

Dabar paimkim agitacijos pusę. Čia svarbiausią vietą užima raštai ir prakalbos. Kas link prakalbos, tai reikia žiūrėti, kad per viešus susirinkimus nekalbėtų toki, kurie patįs mažai išmano. Toki «agitatoriai» kalba ne dėl proletarijato labo, bet dėl savo gėbės. Jie tankiai iššoka su savo «aš», kaip Pilypas iš kanapių. Jeigu kuopos narys neišsilavinęs, tai jam turi būt uždrausta prakalbas sakyti. Galima įvesti, kad nė vienos kuopos narys negalėtų sakyti prakalbų be leidimo kuopos. Jeigu kassu prakalbam važinėja tai tas turi gaut leidimą nuo kokios nors Sąjungos įstaigos, ne žemesnės kaip rajono komitetas (Rajono Kom. turi būt maždaug teip sutvarkytas, kaip centras visoj Sąjungoj). Žinia, jeigu kas turės prakalbas pašaliniuose klausimuose, tai Sąjunga į tą neturi kištis. Neturi būt varžomos kalbos ir laike diskusijinių susirinkimų.

Kas link raštų, tai gali pasilkst ir senasis Literaturos Kom., bet kad jo kompetencijoje būtų tik neperijodiškų raštų leidimas. Sąjungos organas («Kova») turi būt Sąjungos centro rankose. Tam tikslui Sąjungos susivažiavimas arba Veik. Kom. skiria organo redaktorių, o dar geriau būtų paskirti organo redakciją, iš 2 arba 3 narių. Redaktorius už savo darbą atsako prieš Sąjungos susi-

važiavimus ar tarp redaktorių lig laikui priti. Galutina Konfer.].

Teip daly tankiai ir šlyti.

Dabar pačiausia redaktoriai prisiunčė rodžius Sąjungai.

Kada rec «Kovos» išlėk raščio turi būt dalykuose) gal patos. Tolia respondencijoje but išmesti.

nos klausimus organo puse, rodosi kad Sąjunga žėjus la skolos sumažė auga, tai už t organizatorių le, arba susin sandarbinika totų, nes joje skaitlių gal į išsirašyti nes atstumančių

Dabar k tilptų, nes jgi raštai peretiškuimai pr pradės rašyt gyrimo atsir ištikro supaž Pagalvo Lietuvos, ir sniais.

P.S. Attracijos sutv ministratoriū dum, bet sta kiečiai prad kad ir zecerai 27.III.C

L.S.S. iš ryto, So. Tą pa «Alkani Žioj svetain prakalbos, Deleg su: «City I šinę pusę,

arimus arba prieš Veik. Kom. Jeigu išeis koks nesusipratimas tarp redaktoriaus (arba redakcijos) ir Veik. K-to, tai Veik. K. galėtų laikui prašalinti redaktorių (arba redakciją) ir kitą paskyrimą. Galutinai nesusipratimą išriša aukštesnė įstaiga [Susiv., arba Konfer.].

Taip dalykams stovint gal liks prašalinti tie nereikalingi, o netikri ir šlykštūs ginčai, ką nuolat graužia Sąjungos organizmą. Dabar pakalbėkim keletą žodžių ir apie patį organą. Pirmuolau redaktorių laikraštį turi talpinti ne tą, ką Sąjungos nariai prisiuočia, bet tą, ką randa reikalingu ir naudingą. Tik nuolatiniams Sąjungos centrui, jis turi patalpinti ir kitokius raštus.

Kada redaktorių redakcijoj jausis stipresniu, tai tuomet, kai išleiks daug nereikalingo bagažo. Pirmuolau iš laikraščio turi būti išmesti visi ginčai. Polemika (tik ne ypatinguose atvejais) gal pasilikti, bet toj polemikoj neturi būti užgautos ypatybės. Toliau visoki sumanymai, kuopų nutarimai, tuščios korespondencijos, o dar tuštesni straipsniai ir «paaiškinimai» turi būti išmesti. Straipsniai turi būti populiarūs, ką gvildentų dievui klausimus, keltų darbininų susipratimą. Geriau pastačius klausimo pusę, atsimes mažiausia 1/2 turinio, o kitą liks geresnė. Manau, kad Sąjungai pilnai užtektų laikraščio ir nuo 12 puslapių. Sumažėjus laikraščiui, sumažės ir Sąjungos išlaidos. Nuo to ir sumažės sumažės. Toliau jeigu pasirodys, kad Sąjungos skolos nesumažės, tai už tuos pinigus galima būtų užlaikyti arba keliančią, organizatorių, arba prie «K.» išleidinėti priedus knygučių pavydais, arba susinešti su Lietuvos rašėjais, kurie už paskirtą honorarą darbininkautų «Kovoje». «K.» nors ir mažesnė, bet nieko nenusitęs, nes joje turinys pakils ir tuomet didesni prenumeratorių skaičių gal įgis. Dabar Lietuvoj stačiai negalima patarti «K.» išleidyti nes tenai per daug tuščių vietinių dalykų ir dar daugiau užsamančių nuo socializmo ginčų ir intrigu.

Dabar kiekvienas, ką šitą parašė, nori kad jo raštas «Kovoje» būtų, nes jis sąjungos narys, nes ir jis turi teisę rašyti. Kada jo raštai pereis per tam-tikrą filtrą, tai jie bus ir įdomesni ir ypač reikšmingi. O tie, kurių raštai liks atmesti, gal geriau pailsės rašyti, gal tuomet vieton tuščių korespondencijų ir savęs primo atiras pilnesni raštai iš Amerikos lietuvių gyvenimo, ką tikro supažindys skaitytojus su lietuviams darbininkais Amerikoj.

Pagalvokit, draugai, apie šiuos mano žodžius, praneštus iš Lietuvos, ir gal tuomet toliau pradėsit žengti jau geresniais žingsniais.

Mikolas Bevardis.

P.S. Apie «K.» administraciją nieko nesakiau, nes administracijos sutvarkymas turi prigulėti redakcijai ir Veik. Kom. Administratorius, mano nuomone, negal būt renkamas per referendum, bet stačiai pasamdytas.—Matoma yra, kad kai kurie amerikiečiai pradeda sirgti «referendumo liga», ir jau pradėjo galvoti, kad ir zecerius per referendumą rinkti.

27.III.09

Paaiškinimas apie V Susivažiavimą.

L.S.S.A. V Susivažiavimas įvyks gegužės 28 d., 9 val. ryto, So. Bostone, po N166 Broadway Extension.

Tą pačią dieną vietinė L.S.S. 60-ta kuopa suloš teatrą «Alkani Žmonės». Ant rytojaus, t. y. gegužės 29 d. toj pačioj svetainėj vakare bus koncertas su šokiais. Nedėlioj bus pakalbos, deklamacijos ir t.t.

Delegatai, atvažiuojantys iš kitur, turi imti strytkarį su užrašu: «City Point, South Boston», bet tiktai tą, kuris eina į dešinę pusę, išlipti reikia ant kampo Dorchester, Ave. ir Broad-

way, So. Bostone. Nuo tenai lieka tik kelios dešimtys žingsnių iki svetainės arba iki «Keleivio» redakcijai, kuri randasi po N28 Broadway.

St. Michelsonas.

O ko jie nori?

Iš lenkų kalbos vertė Jovaras.

—O ko jie nori? Skarmalių minia!

Vien šaukia, klykia, baisi klusyt!

O ko jie nori? Suprast nebūkam!

Laisvės ir duonos! Žaislus taisyt!

Mes aukso norim! Už auksą galim

Gyvent linksmybėj ir laimę rast.

Už auksą galim įgyti garbę

Ir pirktą meilę šventai suprast.

Su kliksnų bėgkim į žemės rojų,

Kur auksas veda tiesiais takais.

O liaudies verksmas nereškia nieko.

Mes galim džiangtis gerais laikais.

Kas vargsta, verkią ir alkį kenčia,

Tai niekai! Žinom, nemok kovot!

Laimėti kovą tik mes tegalim;

Mums būtų gėda kaip jie vaitot.

Ir kam gi verktū! Platus pasaulis,

Tik eik į darbą ir plėšk ir griauk!

Išplėsta dalį vartok kaip nori;

Ant sielos balso tai drąsiai spiauk!

Stebūklai auksas! Jis gimdo naują

Ir brangų lobį. Koks jis gražus!

Šaltu židrumas! Gyvenkim dinksmis!

Ne amžiais laimė gyvenims žus!—

Jie kenčia... Kvailiai!.. Eik šian mergina!

Aš noriu žaisti tavais jausmais.

Ei, tarnai! Greitai! Paduokit vyno!

—Ramink man širdį dainų balsais!!!

Darbininkas atsako:

—Jums vyno reikia! Pirktoš merginos?!

Linksmųjų? Aukso? Ir plėšt visus?!

Per kiauras dienas mašinos užja,

Ir plūgai aria plačius laukus,

O haudį slėgia baisus sunkumas!..

Jums vyno reikia? Žmonių vargų?!

O darbo žmonės už kasną duonos

Jums auksą duoda ir daug įiegų!

Kada vargdieniai iš bado miršta,

Kada grietis griūva, kankin vargai

O jims sampanas ir saldumynai,

Iš puikios šalės! Ir vis mažai!..

Pakelkit galvas daug manantiėje!

Ir pasislinkit nors kiek pirmyn!..

Ir pažiūrėkit kas kelia triukšmą,

Ir kur toš audros vis kėl smarkyn.

Kur storas sienas ir mųsų stulpus

Iš vietos judin žmonių banga.

Užstoja tylą... Tik vienas balsas

Iš erdmių bėga, gamtos vaga;

Jis garsiai skamba, ir laužias aidu,

Ir baisiai krinta, šaltai banguoj,

Perkūno žodžiu žmonijai šaukia,
Tarp žemės rūko baltai siubuoju;
—Laisvės ir duonos!—šis balsas šaukia.

Raudonas ženklas eina pirmyn,
Ir plevėsuoja viršų pasaulio,
Ir šviesiai žiba, ir aug didyn.

Jis plaukia... mūsų delnais įtrauktas!
Gal dar per anksti?... Ar męs kalti,
Kad girdžiam liaudies krūtinę plakant,
Kad spandžia dvasią jausmai karšti,
Kad laikas gimdo kitokias širdis!..
Mums protas liepia paleist vadžias,
Į kovą drąsiai keliaut, kentėti,
Naujoms galybėms įduot valdžias.

Dievaičio—aukso nepripažįstam,
Idėjas gimdom ne tos varsos.

Už liaudies tikslą kitaip kovojam,
Prieš jus nenorim nulenkt galvos.

Nebijom andrų smarkaus siautimo;

Į kovą stosim vardan tiesos!

Nors ir žudytų žiaurus likimas,
Gaivys mus bangos naujos šviesos.

Nors męs ir liudni beturčiai esam,

Dar tebevargam nuogi, basi,

Bet męs kaip kregždės apreiškiam laiką

Kad griaus perkunai,—drebės visi...

Jau girdžias trenksmas! Jau žemė dreba;

Tai traukia vargšų—žmonių pulkai.

Aukštai ten mirga kraujuotas ženklas,

Ir kovą skelbia nauji laikai.

O ženkle, ženkle! Duok mums stiprybę,

Ir vesk į laisvę šviesos keliu;

Tave apsupę nuo priešų gisim,

Apliesim savo širdies krauju.

Kartais iš mūsų kad kristų aukos,

Tas kovos ženklas teip pat mirgės,

Tik naujos raidės rausvai rašytos,

«Už laisvę krito», ten užžibės.

15.IV.09.

KĄ RAŠO LIETUVIŲ LAIKRAŠČIAI.

«Rankpelnis», Škotijos soc. dem. organas, rašo (N15 š.m.), kad anglai ketina išvartyti lietuvius iš Škotijos ir jie tą gali padaryti: «Prispirs parlamentą, parlamentas išleis įstatymą, ir keliauk, Jur gut, kur tinkamas».

«Delkogi anglai nori išvartyti lietuvius?—Klausia rašėjas ir aiškina:

Tamsieji Škotijos lietuviai vis kalbėdavo, kad tai dėl to, kad lietuviai socialistai buntus kelia. Prisimintina, kad pernai metus Carfino aludininkai buvo pramane, jog lietuvius varysią iš butų. Tąsyk, kaip rašė V.Jakštys korespondencijaj įš Carfino (žiūr. «R-nio» N.20) «bobelės ir tupią po jų skvernu vyrukai su ašaromis emė vaitoti:

—Dievulėliau! Tai padarė tie cicilistai! Tai padarė tie mitingai! Kur dabar bepasidėsime!... Tuo pat laiku ir už tuos pat dalykus buvo kalbama, kad pakars V.Jakštį.

Vienok ne taip iš tikrųjų yra. Anglai nori išvartyti lietuvius ne už tai, kad jie mitingus daro, bet užtai, kad jie jų nedaro; nori išvartyti ne už tai, kad jie buntus kelia, bet užtai, kad lietuviai visai nemano apie savo reikalų pagerinimą, apie geresnių sąlygų iškovojimą.

P.J.Dollan (žiūr. «R-nio» N.13) prikiša lietuviams sekaučius

dalykus ir reikalauja, kad dėl tų dalykų išvartyt lietuvius iš La narksiro:

1). kad lietuviai dirba tokioms sąlygoms, kokioms anglai ne nori dirbti.

2) kad lietuviai nei nemėgina prašalinti biaučių darbų išlygų, dirba šekšenuose, kur darbas nušvarus ir t.t.

3) kad lietuviai užima straikininkų darbą ir yra tokiu būdu straiklaužiais.

4) kad lietuviai labai nešvariai gyvena, girtuoklauja, begetikai pasielgia ir t.t.

5) kad lietuviai nemoka anglų kalbos.

Tai gi matom, kad lietuviams anglai prikiša tai, apie ką nuolat kalba «Rankpelnis», ką nuolat nurodinėja savo broliams socialistai».

«Vienybės L.» redaktorius N20 peržvalgoje rašo:

«Prie kokio šantažo prieina pas mus tūli «veikėjai» tik reiki nusistebėt. Pensilvanijoje, kaip mums suteikė tikras žinias, vienas iš pirmiau buvusių «garsių kalbėtojų» vaikščijęs po anglikių stubeles ir nuduodas save už žinomą dramelių rašytoją Br Vargšą, kurs gyvena tolymoje Chicagoje. Verkiąs, kad jo «mėtai» gulį neišleisti, rodes jau tulus Br. Vargšo atspaudintus rašius ir rankiojās savo raštų leidimui pinigus».

Ištikrųjų reikia nusistebėt, nes naujena da negirdėta tarp lietuvių. Apie «garsius kalbėtojus» girdėta: «V-je» tankiai teip pavadinama kai kurie socialistai kalbėtojai. Šitas «buvesis» kalbėtojas, kadangi vadinasi Br. Vargšu, tai ir nuduoda socialistų Redaktoriams reikėtų tokius įvardyti, o ne aplinkiniais žodžiais nurodyti į socialistus. Toki nurodymai vis tankiau pasiūbu mūsų laikraščiuose. Mat nenori «ypatų užkalbinėti»...

SKAITLINIU LAUKAS.

(Statistika)

Bedarbė Amerikoj

(Padaiga)

Dabar krizio metu bedarbių skaitlius daug pakilo. Ir kaip tankiausia lieka be darbo? Vėl grįškim prie skaitlinių. Washingtono valstybėj 1901m. iš visų šeimynų buvo be darbo šitas skaitlis. Kur gime? % Šeimynų tėvų Vidutinis bedarbių ilgumas savaitėms

Jungtinėse Valstybėse.....	48,09	9,00
Europoj.....	52,35	10,04
Rusijoj (su Lietuva).....	66,90	11,22

Kaip matome, tarp Rusijos išeivių dalykas blogiausia stovėta ir didžiausias bedarbių skaitlius (š visų ateivių iš Rus.) ir be darbiai ilgiausia (apie 3 mėn.) be darbo vaikščioja. Ne rojū Amerikoj randa išeiviai iš Lietuvos. Ne vienas turi arčiau ir su tuo du susipažinti.

Ką gi mums šios skaitlinės sako? Kokios mintis pakyla mūsų galvose, kada pamastom, jog kiekvienas iš mūsų kiekvienam valandoj be darbo gal atsidurti? Gal galima išrasti budą, kur šioj tvarkoj bedarbės šmėklą prašalinti?

Šiaip ar teip galvosim, tokio būdo nerasim. Bedarbė sau pamatus randa šioj kapitalismo tvarkoj. Šioj tvarkoj pramonė turi plėtoties, nes tas surišta yra su visuomenės išdirbimo spēkų išplėtojimu. Visuomenės išdirbimo spēkų išsiplėtojimas reikalauja kad, jos pačios būtų vis tobulesnės, labiau pritaikomos prie to kad pigiau ir geriau išdirbti tavorus. Tavorų išdirbimo pigumas reikalauja geresnių mašinų, naujų išradimų, mokslo tarvysė. Geresnės gi mašinos, atsakantesni išdirbimo budas iš savo paties mažesnės darbininkų spēkos reikalauja. Ir išeina, kad ko labiau plėtojasi visuomeniškas išdirbimas, to smarkiau turi augti bedarbių skaitlius. Nauji pagerinimai dabar eina darbininkų būdini

nes jie savo spēkos savininkai, ir eina kapitalistų labui, nes jie išīdirbimo īrankiū savininkai. Tai ir paslaptis bedarbēs augio. Tokiu būdu, kol išīdirbimo īrankiai bus atskiriū ūpatū (kapitalistū) rankose, tol visuomenēs spēkū plētojimasis bus darbininkū skriauda, nes jie kartu su savim neš bedarbē.

Išēina, kad bedarbēs prašalinimui reikia, kad ir išīdirbimo īrankiai ir darbininkū spēka būtū vienose rankose. Toks dalykū stovis sugriaus kapitalismo tvarkos pamatus ir prašalīs bedarbēs smēklā,—tai bus nauja tvarka, socijalizmo tvarka.

Dabar bedarbiū skaitlius vis auga,—tuom auga skaitlius žmoniū neužganēdintū dabartiniū dalykū stoviu. Dabartinēj tvarkoj atsiranda nemaža ir kitū dalykū, kurie siubuoja jos pamatas. Kapitalismo tvarka lieka tikra betvarke, kuri ilgus metus negalēs išēstēti ir ilgainiui turēs griūti.

Proletarijatas, ant kurio sprando smarkiausiai atsiliepia šios tvarkos blēdingi apsireiškimai, turi pridēti savo ranka, kad priskubinti kapitalizmo surēdymo sugriuvimā, turi priskubinti, kad greičiau prašalinti augančā bedarbē. Apie tai turi pagalvoti ir ateiviai, jie Amerikoj smarkiausia atjaucia, kas tai yra bedarbē. Ateiviai darbininkai turi prisidēti prie socijalistū organizaciū ir bendrai kovoti su netikusia tvarka, bendrai eiti prie savo tikslo—prie socijalizmo.

5.IV.09.

M. B.-is.

Įstatymai Latviū Socijaldemokratū Sąjungos Amerikoje.

«Kovos» N14 ir 15 š.m. padavėme įstatymus Rusijoje Socijaldemokratū Organizacijos Amerikoje. Dabar paduodame Amerikos Latviū s.d. konstitucijā, kuriā, mums prašant, išvertēs rusiškai, priedū drg. J. Klawa, latviū s.d. sąjungos organo «Strahdneeks'o» redaktoriūs. Reikia patēbēt, kad dabar, susivienijus tai sąjungai su Socialist Party, josios įstatai gal bus kiek permaintyti. (Be abejoj, jau nesivadīs socijaldemokratais, o tik stačiai socijalistais; soc. dem. gali vadintis S. Party tik Wisconsin valstybėj ir ji teip tenai vadinās) Šitie įstatai priimti per 1907 m. susivaziavimā.

I. Organizacijos vardas: Latviū S.-D. Sąjunga Amerikoje (latviškai: «Amerikas Latweeschu Soc.-Dem. Koporganizacija»).

II. L.S.S.-D.A. susideda iš visū latviū s.d. organizaciū Amerikoje ir iš atskiriū draugū.

III. Kiekviena gyvenanti Amerikoj ir kalbanti latviškai ūpata, be skirtumo kilties ir religijos, bet pripažįstanti mūsų Sąjungos principus ir taktikā, gali buti nariū mūsų sąjungos. 2—Ūpatos, užimančios kitose partijose kokias nors apmokamas ar neapmokamas tarnystēs vietas, arba kitaip kaip nors patarnaujančios jų tikslū įvykinimui, negali būt mūsų Sąjungos nariais. 3.—Gerai stovintieje Sąjungos nariai gali pereiti iš vienos organizacijos (kuopos) į kitā, pristaatydami sąnarinę kortelę. 4.—Kiekvienas Sąjungos narys moka į S-gos išdā 15 centū kas mėnuo; už tą jam išduodama S-gos markēs. 5.—Vienos kuopos nariai neturi teisēs kištis į vidurinius reikalus kitos kuopos.

IV. Visus S-gos reikalus prižiūri: centro komitetas, susivaziavimai ir visi draugai per savo nutarimus (referendum).

V. 1—C.Komitetas susideda iš 7 draugū. Jo 5-kiū nariū susirinkimas skaitosi teisėtu. 2—C.K. prižiūri visus S-gos

reikalus. 3—C.K. nariai pagal norā pasidalina tarp savēs darbā.

Pastaba 1. C.K.to izdo kontrolē susivaziavimas pavyda vietinei kuopai.

Pastaba 2. C.K.; izdo apyskaitā garsinama tiktaī su kontrolēs komisijos parašu.

4—C.K.tas gyvenā vietoje vietoje, kuriā paskiria susivaziavimas. 5—Susivaziavimū tarpais C.K.tas gali but perkeltas į kitā vieta, įnešus tāt vienai kuopai ir parėmus kitai ir po to nusprėndus per referendum. 6—C.K. savo rinkime apyskaitā išduoda susivaziavimū. 7—C.K. surengia susivaziavimus darbū tvarkos projektā. 8—C.K. suaukia susivaziavimus pagal referendumū nutarimā. 9—C.K. išleidžia Sąjungos laikrašti «Strahdneeks» prižiūri jo medegiskajā dalyj ir prižiūri, kad jis butū redaguojamas tikroj soc.-dem. dvasioj. 10—C.K., «Strahdneeks'o» spaustuvē ir redakcija yra vienoj vietoj, kuriā paskiria susivaziavimas. 11—C.K. išleidžia ir platina, kiek tāt galima, ir kitā periodinē literaturā, naudingā ir reikalingā pasekmingesnei agitacijai ir propagandai. 12—C.K. susirenka mažiausia du sykiu per mėnesj ir syki kas mėnuo skėbia «Strahdneeks'o» izdo apyskaitā.

13—C.K.to priedermē tvėrti naujas organizacijas ir pritraukti jas prie Sąjungos. 14—C.K. priima pusmetines kuopū apyskaitas ir apskelbia jas. 15—C.K. išpildo visus referendumo nutarimus.

Pastaba: C. K. pats sau išīdirba taisykles, kurios neturi but priešingos abelnai konstitucijai. 16—C.K. savo posėdžiuose surašo protokolus, kurie yra pristatomi susivaziavimui peržiūrėti. 17—C.K. nariai negali būt išrinkti į vietiniū organizaciū valdybas. 18—C.K. renkamas vieniems metams. 19—Kandidatus į C.K. paskiria kuopos; išrinktais skaitosi tie, kurie gauna daugiausia balsū per referendumā.

Pastaba 1. Referendumas kandidatas patvirtina C.K.to nariais. Pastaba 2. C.K. nariai atsako prieš Sąjungā už savo darbūs. 20—Jeigu kuris nors C.K. narys dėl kokiū aplinkybiū turētū apleist C.K.tā, tai jo vieta laikinai užima likusieje C.K. nariai, kol nebus per referendumū išrinktas naujas narys. 21—Jeigu kuris nors C.K. narys pasirodytū neapkenčiamū C.K.te; tai ji kiti C.K. nariai suspėnduoja; be galutinū nuosprėdijū paliktū, ar ne—duoda referendumū.

(Pabaiga bus.)

Kovai atsiųsti rankraščiai.

W. Kornio—Ar gal karėvis būt draugū; J.M.Kandel—Atišankimas į L.S.S. kuopas, Pranešimas liet. amerikiečiams; Klevelio—Išvien, V.S.Kreivėno—Šunų paroda; Z. Jank—Socijalizmas ir Religija, K. J. Vignio—Badas, lamsumas ir baimē.

P. J.Maskėvičiaus—Ateik vasarėlē; Papeištakio—Prie ko žengia žmonija?; M.G.Paukščiūtēs—Tik ramiau, o viskas bus tvarkoj; P.Kiečio Balsavimas ar kulkos; Šiaurēs Juozo—Nežinožami tikros teisybēs nesipeiškut.

Iš Europos.—Jovaro—O ko jie nori? (ell.); Z. A.—Buržuaziškos ir smulkiai-buržuaziškos sriovēs socijalizmo; «Darbininko Žodžio» Redakcijos atišaukimas.

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pusės popieros, neperšviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neužrašytas.

Žinios turi būt teisingos, paduotos teip, kaip atsitiko, be ilgų privadžiojimų ir pamokinių. Žinios iš darbininkų gyvenimo visados bus patalpinotos.

DeLancey, Pa. Čia gegužės 1 d. atsibuvo balius, kurį parengė vietiniai pirmeiviai. Tik dėl oro blogumo žmonių mažai atsilankė. Draugai ir draugės iš DuBois atsilankė visi, kurie tik galėjo. Viskas atsibuvo kopuikiausiai. Tik vietinis katalikų kunigas J. Zubrickas pasiliko dideliame nesmagume. Nuėjau į maldinę pasiklausyt, nes nemaniau išgirsti ką nors apie socializmą. Taigi ir išgirdau—ir kaip juokingai. Aiškino apie dušios peną ramiai, antgalo, kaip botagu užgautas, suriko: «Nie bierzcie, parafanie, ani do ręki socjalistycznych pism. Bo nie tylko zatruwa duszę i ciała ale i żelazo się truje od tej niemoralności». (Neimkit, parapijonai, nė į rankas socialistiškų raštų, nes netik užnuodija dušią ir kūną, bet ir geležis nuodijas nuo tos nedorybės).

J. Z.

Kenosha, Wis. Gegužės 9 d. 58-ta kuopa L.S.S. parengė prakalbas Schlitzo salėje. Kalbėjo drg. A. S. Raulinaitis iš Springfield, Ill. apie tai, kaip kapitalistai išnaudoja darbininkus. Lietuvių buvo apie 30, tarp jų viena moteris... Svetimtaučių buvo vyrų ir moterų apie 60. Vytautas Brazevičius deklamavo eiles. Tą pačią dieną vakare atsibuvo 58-tos kuopos prakalbos Racine, Wis., Liberty salėje. Kalbėjo vėla drg. A. S. Raulinaitis ir drg. F. Dručas iš Milwaukee, Wis. Žmonių buvo apie 20, tarp jų viena mergina 2 draugai įsirašė į L.S.S. ir iš 5 sąnarių susitvėrė kuopa L.S.A. Per abu susirinkimu aukų nerinkta.

Tę buvęs.

Thomas, W. Va. Kaip visur, teip ir Vakarų Virginijoje darbai slenka silpnai. Lietuvių mūsų miestelyje gyvena netoli aštuoni šimtai, ale galima sakyti, nėra niekam žinomi, kaip tik aludėm. Nematysi laikraščių, išskyrus keletą ypatų, kurios skaito. Tamsuoliai skaitančiųjų labai neapkenčia. Tai vis turbūt per pasidarbavimą dušių ganytojaus, kuris baisiausiai žodžiais išplusta laikraščius ir jų skaitytojus, išskyrus vien tik «Šaltinį», kurį nepapeikia, bet liepia da užsirašyti.

Laikraščių Skaitytojas.

Brooklyn, N. Y. 1-mos gegužės—darbininkų šventės apvaikščiojimo konferencija, susidedanti iš atstovų Siuvėjų Unijos 54 skyriaus, L.A.Uk.Kliubo, L.S.D., L.L.D., D.L.K. Ged.D., L.A.D., Moterų P.S., L.S.S. 53 kuopos ir L.S.S. 19 kuopos,—parengė gegužės 4 d. didelį susirinkimą—prakalbas, deklamacijas, dainas, po N101 Grand St. Publikos buvo pilna svetainė ir linksmai praleidome darbininkų šventę, nors ne laiku, nes negauta svetainės. Kalbėjo J. Saltis,

J. Šukis ir P. Dubickas iš Philadelphijos. Dainininkų choras padainavo kelias tautiškas dainas; drg. O. Ripinckitė deklamavo «Pirmąją Gegužės». Viskas gerai atsiliko, publika buvo užsiganėdinus.

Tik vienas daiktas negerai: delegatai kvietė drg. F. Bagočių, kuris žadėjo buti ir mėg pagarsinom tat plakatuose. Jis nepribuvo. Priežastis ta: «Vienybės Liet.» korespondentas išrado budą, kaip jį sulaikyt ir pasiskubino prieš prakalbas apskelbti laikraštyje («V.L.» N17), kad esąs kviestas ir «neišvengiamas» Bagočius. Korespondentas tokiu budu užgavo ne vieną Bagočių, bet visų minėtų draugijų delegatus, o per juos ir pačias draugijas; sulaužė jų nutarimą ir paliko ant juoko. Toks korespondentas yra tikru provokatorium, ypač kad pasislėpęs už laikraščio redakcijos teisių, kad gali ką nori rašyt, pravardės nieks nežinos, ir tu, šnip-provokatoriau, busi gal visų gerbiamas. Pas mus labai įėjus į madą niekinimas viens kito. Tankiai išgirsi net susirinkimuose: «kryziokas», «asilas» ir t.t. Bet tai bent daro nepasislėpęs ir tokių niekintojų, šmeižikų gali pasisaugoti.

G. Siuvėjas.

Meriden, Conn. Gegužės 2 rą d. atsibuvo prakalbos, kurias parengė 16 kuopa L.S.S. Vietiniai lietuviai beveik visi buvo susirinkę į prakalbas ir klausėsi atydziai.

Kalbėjo drg. Michelson iš So. Boston, Mass. dviejuose atvejuose: apie pirmos gegužės šventę, kaip kapitalistai išnaudoja darbininkus ir apie girtuoklystę, kokią blėdį ji neša žmonėms. Tat daugeliui nepatiko.

Drg. P. Precevyčiūtė iš Waterbury'o, padainavo skambinama pijaną šias daineles: «Dėdienė», «Paukšteliai mielie! Lietuvos grozybė», «Marselietę», Prie giuklo ei tėvynės sunų». M. Jokimiūtė deklamavo eiles.

Rinkta aukos pašalpai J. Kačergiaus šeimos ir uždegimui to susirinkimo lėšų. Suaukauta \$6.90. Prie to da prisidėjo likviduotoji «Jaunų Vaikinų Draugijėle» 75 c. Atėmus lėšų \$3.15, liko J. K-iui \$4.90. Pasiuntė Rev. Rem. išdininkui drg. J. O. Širvydui.

K. Liutkus.

Wilmerding, Pa. Šiame miestelyje dabar švenčia didelė bedarbė; geri republikoniški laikai gal duos nevienam suprasit žadėtas geradėjystes prez. Tafto, kai duonutės nēr. Čia laisvesnių pažvalgų žmones labai persekioja airių kun., nes jam viską praneša geri katalikai lietuviai, pažymėdami vardus, pravardes ir kurioj dirbtuvėj dirba. Kunigas pasistengia, kad toki butų pavaryti iš darbo. Vieną per jį jau pravardė gerai susipratusį ir gerą L.S.S. narį. Čia tikrai juodašimtiškus darbus mūsų geri katalikai atlieka.

Per trusą 57 kuopos L.S.S. buvo suorganizuota jaunomenės vakarinė mokykla; bet jau palioję lankęsi, pabijoję, kad šilumoj nesutirptų.

Balandžio 23 d. vidurnaktį Watkins gatvėje du serbai papiovė lenką, Klamušą, bejieškant jam savo pamestus ar 8 centus pinigų. Piovikai suimti.

1 d. gegužės tapo paminėta su prakalboms, kurias įren-

gė 57 kp. ir čius ir A. K. 8 d. geg. siekė. Lait

Vietinėj dimukas nen paketino eit ž gavo bonka diminką, kuri liejoe stotij; t

Yonkers darbių nestoh didelėms kuo keletą šimtų; me laipanyje mas agitatorit sybėj miegani čia, kaip jie v nigų parskvit

Yra čia S.S. kp. Pa pirmžengiskurint but socije «Kovą», o svrtatlika.

Draugai!

Spring V kitais metais, mos gegužės.

tantišką apva tantišką. M su menka par pusės bus m lėšos už beną rinkimas 2-rą daugiausia lie

las), kalbėjo Political Refc ulygas kokio ypač tuos, ku lius kalbėjo v kalbėtoją i

Arthur Carol jas labai suj Thompson ka lingumą vien

la, moteriai \$13.26. Pat butiško solid nelaisvę patel ir gerovę viso kos ir kitoms

57 kp. ir 117 kuopa L.S.S. Kalbėjo B. K. Kondratavičius ir A. Keršis. Žmonių nedaugiausia buvo.

8 d. gegužės 57 kp L.S.S. įrengė balių; gana puikiai nusisekė. Laimėjo apie \$75.

Vietinėj serbų bažnyčioj kilo nesutikimai: parapijos išdėmikas nenorėjo duot knygų peržiūrėt; knygų peržiūrėtojas pakatino eit šaukti policiją; jam beeanat iš bažnyčios trepiais, gavo bonką į galvą ir pargriuvo. Atlėkė policija, paėmė išdėminką, kuris leido bonką, ir parapijos knygas nunešė į po-
liejose stotį; ten jas peržiūrėjo.

Savaras.

Yonkers, N. Y. Darbai čion eina ne blogiausiai, bet be darbų nestokuoja, prie kiekvieno fabriko kasdien žmonės žibulėms kuopoms darbo laukia. Lietuvių čia randasi apie ketelį šimtų; apšvieta tarpe jų (išskiriant keletą) žemiausia-
me laipenyje stovi; truksta čia agitatorių, bet ir energiškiausias agitatorius pamatytų vargo, jeigu pasiryžtų budint tam-
sybėj miegančius. Dabar manoma įsteigt lietuvišką avin-
čią, kaip jie vadina arba bažnyčią. Dabar iš kitų miestų ku-
nų parsikviečia.

Ya čia dvi liet, pašelpinės draugystės, S.L.A kp ir L. S.S. kp. Pastaroji nors ir pirnžengystės vardą tur, bet pirnžengiskumo neparodo, nariai vienbalsiai tvirtina, jog norint but socialistu, reikią įsirašyt į L.S.S. ir gaut jos organą «Kova», o svarbesnius socializmo darbus, esą, mokslinčiai stiliu.

Draugai! neatsidėkime ant kitų; darbuokimės vyriškai.

Spring Valley, Ill. Vietiniai pirmeiviai lietuviai, kaip kitais metais, taip ir šimet rengėsi įtaisyt prakalbas ant pirmos gegužės. Italai patarė, kad būtų gražu parengus tarp-
tautišką apvaikščiojimą ir prakalbas. Sutarta rengti tarp-
tautišką. Manyta paimti beną ir pereiti keletą gatvių nors su menka paroda; bet pasirodžius, kad dalyvautojų iš italų pusės bus mažai, o lietuvių tam prijausiančių ir nedaug, lišos už beną ir t. t. — tada tapo parengta tarptautišką susi-
rinkimas 2-ą d. gegužės po pietų. Žmonių suėjo mažai; daugiausia lietuvių Atidarius susirinkimą Joe Cornui (ita-
las), kalbėjo angliškai John Murray, sekretorius National Political Refugee Defense Lygos, apie Meksikos darbininkų sąlygas kokiose jie yra ir apie Meksikos revoliucionierius, ypač tuos, kuriuos Jung. Valst. valdžia laiko kalėjime. To-
lius kalbėjo A. Vienbiskis, lietuviškai (buvom kvietę lietu-
vių kalbėtoją iš Chicagos, bet dėl nekurių kliučių nepribuvo)
Arthur Caroti kalbėjo itališkai. Jaunas garsus kalbėto-
jas labai sujudino tuos, kurie jo kalbą suprato. J. P. Thompson kalbėjo angliškai apie darbininkų buvį ir reika-
lingumą vienybės. Buvo rinkta aukos Marijai V de Cana-
les, moteriai užmušto Meksikos revoliucionieriaus. Surinkta \$13.26. Pabaigoje tapo priimta rezoliucija; — laikantės tarp-
tautiško solidariskumo, visokiais budais stengties gelbėti į nelaisvę patekusius draugus, kovojančius už visuotiną laisvę ir gerovę visos žmonijos; išreikšti smarkius protestus Meksi-
kos ir kitoms valdžioms naikinančioms žmonių laisvę, ir rei-

kalauti nuo Jung. Valstijų, kad šiųjų valdžia atsisakytų tar-
nauti despotiškoms valdžioms ir neleistų šnipams areštuoti ir
kišti į kalėjimus žmones kovojančius už laisvę. Teippat ta-
po išrinktas vietinis tarptautiškąs komitetas, kuris darbuosis
apie gelbėjimą į nelaisvę patekusių revoliucionierių pagal
N. P. R. D. Lygos programą.

A. Krajauskas.

Troy, N. Y. Gegužės 8 d. susirinkę į varduves Stanis-
lovo Zarembos svečiai ir viešnios atsiminė ir apie mūsų bro-
lius kankinius, kurie nyksta Rusijos kalėjimuose ir Sibierijoje,
ir sumetė \$3.35. Aukavo Osvaldas Pilypas, A. Daniunas,
J. Markusas, P. Latvėnas, J. Danielius, J. Daniunas, S. Da-
niunaičia, M. Latvėnienė, F. Kudžiauskas, L. Zaremba, P.
Trumpaitis, M. Daniėlienė, A. Dirkus, J. Trumpaitis, K.
Trumpaitis, Z. Valantiejus, A. Pilypas, Amelija Pilypas, Bro-
nė Pilypas, A. Matulaitis. Aukos tuo pasiūstą į «Kovos»
Red.

A. Daniunas.

Detroit, Mich. Kaip kitur, taip ir pas mus lietuviai
labai tamsiai gyvena. Nors susitvėrė L.S.S. 116 kuopa, ale
į susirinkimus labai mažai suėja, net gėda atidaryt susirin-
kimą. Buvo sutarta 1 d. gegužės apvaikščiot darbininkų
šventę, prie to prisidėjo apie 20 organizacijų visokių tautų.
Pradėjus žmonėms rinktis užėjo policija ir norėjo atimti rau-
donas vėliavas. Žmonės pasipriešino nenorėdami atidoti,
tai policmonai kai tigras išalkę žmogaus kraujo, puolėsi raiti
ir pekti ir mušė lazdom kas papuolė po ranką. Kitus ir
visai nesuprantančius kas do apvaikščiojimas, bile raudoną
naktaižą turėjo, tai mušė. Sutarta nuo parko maršuoti į Ar-
beiter salę, tai ir ten stovėjo policmonai ir niekam artį prieit
neleido. Tikštai vakare pavelijo susirinkti. Žinoma, žmonių
susirinko labai mažai, ba buvo įgązdinti. Buvo prakalbos
visokiose kalbose, išskiriant lietuvišką, ba neturim jokio kal-
bėtojaus. Angliškos gazietos skelbia prižadstį kraujo pra-
liejimo: esą, nėbuvo Amerikos zenklo (vėliavos). Bet apie
tai išsitarasj ir aš pats kiekvieną sukritikavau, nes policija
negalėjo žinot, ba žmonės tik pradėjo rinktis ir visoki zenk-
lai buvo popierose suvynioti.

Atėjiniš.

IS LIETUVOS

Lietuvos Išeivių Atydžial.

Užsienių dienrašėnai rašo, jog Prūsų valdžia pastatuoju
laiku pastebėjusi, kad Rusijos išėivius, keliaujančius per Ry-
tinius Prūsus ir Roterdamą Amerikon, gabenanti kažin ko-
kia slaptai susitvėrusi laivyno linija.

Prieš tokį nelegalinį išėivių gabenimą Prūsų vidaus da-
lykų ministeris įdavęs visoms policijoms ir geležinkelio kon-
trolės valdininkams paliepiamą griebties kuo-astriausiu pri-
moniu ir energiskai bausti prasikaltėlius vadovus.

Kokla bausmė laukia išėivių, laikraščiuose nepa-

rašyta, bet galite patį lengvai suprasti, kad Prūsų administratoriai nepavaišys jūsų paukščio pienu.

Taigi, tautiečiai, bukite atsargūs, neklausykite neištikimų agentų, kad jie jums ir aukso kalnus žadėtų.

Aleksandras Purickis.

(Viltis)

Kronis, Vilniaus gub., Trakų pav.— Tarp šios apylinkės žmonių susipratimas menkas: laikraščių niekas neskaito. Žmonės neturtingi, tamsūs. Girtuokliuja baisiai. Dabar Kronis stato bažnyčią ir turi jauną kunigą, Joną Kunigėlį, kuris socialistų nekeikia teip, kaip kiti Lietuvos kunigai. Daugelis iš Amerikos siunčia Kroniaus bažnyčiai pinigų vardu Darsuniškio prabaščiaus, kun. Juzefovičiaus. Jis gi pinigus pasima sau ir neduoda Kroniaus bažnyčios reikalams.

A. V. kis.

Provokatorių darbai ir areštavimas daugelio ypatų.

Suvalkuose kovo mėn. 1906 m., iš areštuotų kameros Suvalkų miesto ligonbutyje, tapo paliuosuoti 2 politiškai ir 2 kriminališkai kaliniai. Šie paskutiniai po kelių dienų tapo pagauti bevagiant.

1907 m. Vilniaus stotyje suimta Vincas Mickevičius, lietuvis, kurį Vilniaus rumas nuteisė 3 metams tvirtovės. Dabar gi jisai jau kaltinamas ir už pabėgimą iš ligonbučio. Šitasai dalykas išėjo aikšten tiktai pavasarį 1908 m. Suvalkų policmeisteris Tomaševič, užsimanęs įgyti garbę ir paaukštėjimą, surado kai-kurį Adomą Ručinskį, kurisai nurodė neva dalyvavusius išliuosavime iš ligonbučio pažįstamus savo darbininkus ir inteligentus, o teipgi ir staliorių Jarmalavičių iš Kalvarijos. Nutarta ir sustatyta protokolas, kad Ručinskas ir Jarmalavičius drauge su kitais paliuosavo iš ligonbučio aukščiaus minėtuosius areštantus. Kadangi iššauktas iš Kalvarijos Jarmalavičius nesutiko pasirašyti po šiuo protokolu, tai policmeisteris pašaukė sargybinį ir liepė mušti Jarmalavičių; mušė, pakol jisai nesutiko pasirašyti po protokolu ir liudyti prieš visas «nutėmytas» ypatas. Kaip jisai liudijo, galima numanyti iš to, kad neva dalyvavusius paliuosavime nurodė policmeisterio vežėjas, sena miesto gydytoja ir tyri nėtojas. Su pagalba tokių įrankiu, kaip Jarmalavičius ir Ručinskas, tapo suareštuota apie 30 ypatų, kurios nieko bendro su išliuosavimu neturėjo.

Policmeisteris, išklausinėdamas areštantus, pasinaudojo sprenžinine lazda, su kuria mušė visus ir privertė sakyti, ką jis norėjo... Jam padėdavo žinomas Suvalkų kalėjimo budelis Pizalski. Juodu darydavo tokius dalykus: pasišaukė į kantorą Buračevskį, nuteistą kalėjiman už vagystę pasakė, kad jam pils ant kuno išstarpintą šviną (tasai švinas čionai jau buvo parengtas), jei nepaliudys, kad laike paliuosavimo girdėjęs balsus dviejų Liubavičių; kada jisai sutiko, tai davė jam 25 rub., o kaip tik pasirašė po protokolu, tai buvo sumuštas ir pinigai atimti. Kolodzieiskiui teipgi sialė 25 rub., jei jisai pasakys, kad žinąs stud. Jaščoltą. Kadangi Kol.

nesutiko paliudyti, nes ištikrųjų nepažinojo Jaščolta, tai buvo sumuštas. Jeigu nepasisekdavo reikalingų parodymų, gauti su pagalba kardo, nagaikos ir kumščios, tai grieždavo degtinės, su kurios pagalba norėjo išgauti parodymus nuo Sapiegino, Jarmalavičiaus ir Špinderio. Be to dar pasinaudavo drėgnu karceriu, į kurį sukisdavo ant kelių sąvūnų tuos, kurie nenorėjo neteisingai liudyti prieš kitus ir prieš save.

Už paliuosavimą iš ligonbučio kaltinama pagal 309 str. 26 ypatos: 1.) Jaščoltas Vladislovas, studentas matematinio Peterburgo Universiteto, 2) Halickis Vincas, Seinų komitatoriaus raštininkas, 3) Gurnickis Karolius, užveizda iš pabarko Ochotniki, Seinų pav., 4) Tomaševski Bronislovas, Peterburgo lenkų dailės draugijos sekretorius, 5) Tomaševskis Juozas, knygų aptaisytojas iš Varšavos, 6) Liubavičius Kazimieras ir Stanislovas, siuvėjai, pirmas iš Minsko, o antras iš Suvalkų, 8) Voicialevič Stanislovas, Suvalkų ligonbučio tarnas, 9) Gerbut Bronislovas, staliorius iš Suvalkų, 10) Bolechovič Aleksandras, sliesorius iš Suvalkų, 11) Sapieginas Dmitrij, sliesorius iš Suvalkų, 12) Nejus Petras, konditierius iš Suvalkų, 13) Rimkevič Aleksandras, staliorius iš Seinų, 14) Rusinskis Vaclovas, virėjas iš Suvalkų, 15) Naumovič Jonas, kalvis iš Suvalkų, 16) Olševski Boleslovas, tēpliorius iš Suv., 17) Kapustinski Jonas, šiaučius iš Suv., 18) Kolodziejski Stanislovas, šiaučius iš Suv., 19) Binda Juozas, šiaučius iš Suv., 20) Vasilevski Hilaras, šiaučius iš Suv., 21) Kalvalič Pranas, šiaučius iš Gardino, 22) Brzezinski Feliksas, šiaučius iš Suv., 23) Elitzer Rafael, feldšeris Suvalkų ligonbučio, 24) Ručinski Adomas, tēpliorius iš Suv., 25) Jarmalavičius Eduardas, staliorius iš Kalvarijos; šituodu provokatoriu, 26) Mickevičius Vincas. — Beveik visi lenkai; tik rus Sapieginą—rusą, Elitzerą—žydą ir Mickevičių—lietuvi. Visi jau metai kaip sėdi. Teis juos šį pavasarį ar vasarą Suvalkų apskričio teismas.

Be to dar septyni iš jų (Jaščolt, Gurnicki, Tomaševski Bron., Tomaševski Juoz., Olševski Bol., Ručinski ir Jarmalavičius) bus teisiami pagal 102 str. už prigulėjimą prieš lenkų soc.-dem. partijos. Juos teis Varšavo teismo rumas per denį šių metų.

Kalvarijos Kalnys.

Kur tiktai gyvuoja nuosavybės teisė, kur viskas sukuriama pinigais, ten apie teisingumą ir visuomenės gerovę negali būti nė kalbos: ar gi tu gali prileist, kad brangiausiai turintis yra netikusųjų rankose ir ar gali pavadint laiminga tautos valstybę, kur visuomenės turtas yra laimikiu rankose keleto žmonių, neprisotinamų įvairiais smaguriais, kuomet miršta žūsta nuo skurdo?

Thomas More.

Pinigai už vis daugiausia yra priežastis blogų įstatymų ir netikusųjų papročių tarp žmonių: jie užveda nesutikimą miestuose ir išveja gyventojus iš jų namų; tai jie pastumdžia gražiausias dušias prie to, kas yra begėdiškiausiai ir pradžia

No. J.

Tiktai 8:
Išal palkas
kalkroditis, ku
kunas, minutės
nuosio dienas, i
kai įdantis eto
lity ir yra piln
ranta. P
skaito rodyk
skaito. Kito
kalkroditį at kel
nų paldome u
si mųj pirklyte
nu tautišiam, j
gavimus tavoru
naliai, nes mųj
ir mųj pirkdami
tavo pagabinti
Amerikos fabrika
Be lengvųjų
tarybės apar
tina (gold filled)
iš at \$4.95. Kit
gilia po kalio
nų.
Kas pritaqa pin
dita (nuo juos bus
ny kaito, bet jeigi
tavoq ant expres
Per mųj draų
spasireq ant 94
ir išiditiamo dū
no peticijamo m
Mes nesilome
no pūtu tavorus
visi yra pelgavli
dū angai varyti.
Mųj yra ukra
grata pritaqyti
kas meta. Prigu
tū. Ukraician
no daleris. Pina

ATLAS TR
416-

J. M.
Orborjus i
sukon vika stakan
1112 Richmond
Tel.: Kory

Gerai dantys yra
reikalingi, todėl aukšči

Dr. J. I
908 N. 6-th St.

Ja sulvėzkie ta
Frankin dantia be
kalka lenkiškai.
Valandos: D
N

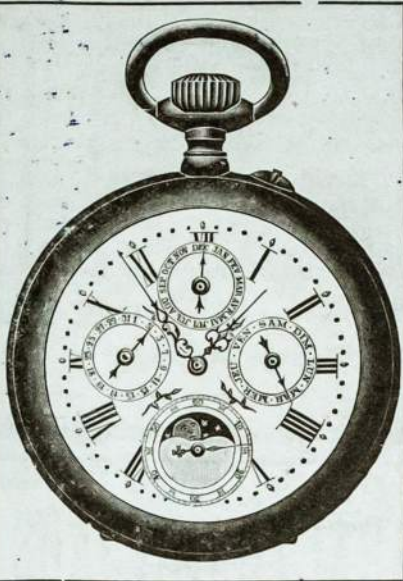

JONAS
Lekiskai-Li
Pilladel
vienių vi
pūmus, pagraban
2001 Edgemont

No. J. 82. JUODO METALO NUOLATINIS KALENDORINIS LAIKRODELIS

Tiktai \$3.95, mūsų draugystės sąnariams už \$3.55.

Labai puikus nuolatinis kalendorinis laikrodis, kuris visada parodo sekundes, minutes, valandas, savaites ir mėnesio dienas, mėnesius ir visada parodo kaip mėnulis stovi. Užlaiko labai gerai laiką ir yra pilnai per mūsų firmą garantuotas. Prysakykite labai puikus, aukštinis rodyklės ir su auksiniais pagraimais. Kitos firmos parduoda tą patį laikrodį už kelis kartus daugiau, bet mes padėdome už tą prekę, kad apgarsintų mūsų pirklytę, nes norime parodyti savo tautiečiams, jog mes galime parduoti geresnius tavorus ir pigiau kaip svetimi tautai, nes mūsų firma yra labai didelė, ir mes pirkdami daug ant karto, pigiai galime pargabenti iš Europos arba imti nuo Amerikos fabriko.

Be lenciuo duodame už \$3.95, mūsų draugystės sąnariams už \$3.55, o su auksiniais (gold filled) labai puikiu lenciuo už \$4.95. Kiti parduoda tokius lenciuo pilnus po keliolika kartų daugiau kaip mes.

Kas prietais pinigus per pačią, laikrodis tuoju bus išlūstas per pačią mūsų kaitu, bet jeigu kas nori užsimokėti už tavorą ant ekspreso, tada eisime per ekspresą ir pirk. jas užsimokės visus pristatymo kaštus.

Per mūsų draugystę galima gauti visokius tavorus pigiau kaip kitur. Mes turime savo apystatę ant 942 Lombard St., Philadelphia, Pa., atliekame visokius drukoriškus darbus ir išleidžiame didelius katalogus nuo visokių tavorų visokiose kalbose. Ant pareikalavimo priėjime mūsų katalogus dovani. Prašome prisiginti savo ir draugų adresus.

Mes nesulome ir negarsiname jokių tavorų uždyką, apat mūsų katalogo, bet parduodame gerus tavorus pigiau kaip kiti. Tie, kurie garsinasi ir prižada duoti ką nors už dyką, visi yra prigravikai ir nuo jų reikia saugotis, nes už dyką tavorus duodant niekas pėkysle negali varyti.

Mūsų yra tikra lietuviška ko-operatyviška draugystė ir kiekvienas gali prie mūsų draugystės prisirašyti. Akcijos yra po vieną dolerį ir atneš ne mažiau kaip astuonis procentus kas meta. Prigulinti prie mūsų draugystės gali tavorus pirkti 10 procentų pigiau kaip kiti. Užviečiame visus tautiečius prie mūsų pirkliškios draugystės prisirašyti nors su vienu doleriu. Pinigus siųskite per Money Order iš pašto arba registravotoje gramatoje.

ATLAS TRADING ASSOCIATION, Dept. No. 1 P.O. Box 722
416-418-420 S. Broad St. ir 942 Lombard St.
PHILADELPHIA, PA., U. S. A.

J. M. Makurat
Graborjus ir Balsamuotojas
Išleiskite viską atskandant, gerai, greitai ir pigiai.
812 Richmond St., Philadelphia.
Tel.: Keystone 4275 D. east.

Gerai dantis yra neatbutinai reikalingi gerai sveikatai, todėl nueik pas dentistą.
Dr. J. I. Halpern
88 N. 6-th St. Philadelphia, Pa.
Jis sutvarkis tavo dantis už žema preke. Tavo dantis be skausmo, indeda naujus. Kalba lenkiškai.
Valandos: Dienomis 9 iki 8 vakare. Nedėliomis 9 iki 4 vak.

Telefonai:
Bell Kena. 36-18-A
Keystone East 42-21-D

JONAS F. BAJ
Lekiskai-Lietuviška Stainė
Garsnėj Philadelphia dalyj. Arkliai gauti kiekvienoj valandoj veseliomis, krūks-tynomis, pagrabams ir pasivažinėjimams.
2501 Edgemont St., Phila., Pa.

Rusiskas Notariusas

Sutaisau visokius dokumentus, kontraktus, užstatomybę; paliudiju paraszus, sutaisau paszportus ir visokias valdizskas popieras. — Perku ir parduodu namus ir apsauguju nuo ugnies [insurance]. Duodu rodas. Sukolektuoju pinigus, skolas ir randas. Visi reikale kreipkites pas mane. Žemiausios prekes už tarnystę.

Paul M. Myers
N. E. Cor. Franklin & Poplar St.
PHILADELPHIA, PA.

* Telefonas: Bell Lombard 48-49, Keystone Main 70-31 A

Wholesale pardavinetojas tikrai geriausiu užrubežiniu ir naminiu vynu, likeriu ir šnapso visoje Philadelphiaj, Pa.

Simon Borowski
Pardavineja butelkomis Tannhaeuser Beer
Adresas toks:
736 So. 3-rd Str., Philadelphia, Pa
Jei kam reikia kokių nors grym, atsila-tykykite pas jį, o busite pilnai užganėdin.

giausiu žmoguje ir išmokina jas paversti visoki daigtą į blogybę ir nelaimę.

Sofokles (senovės filozofas).

Krasos dežute.

Alvitiniui. Neturėdami po ranka Rusijos įstatymų, neturėdami nė draugo—advokato kurs dykai paaiškintų klausimus, negalime visų smulkmenų žinoti apie tai. Radosi kad turėtų atitarnaut savo terminą, jei tarnavimo amžius nebūtų pasibaigęs (apie 45m. amž.)

Eastono Kuopos Romisijai. Draugai gerai patėmijot—netalpinu klausimų apie J. C. S., kaip ir apie kitas ypatas. Netalpišiu ir jus užklausimo. Tai mano priedermė netalpin. Tai galite susivažiuoti, arba centro K-tui pridoti.

O.V.B. Eilės netinka.
J. Leioniu. Straipsnis apie «pinkertonavimus» patilpo į archyva, prie kitų tos rušies straipsnių.

Dėlei Jonelionio laiško

Tatai patilpo «Kovos» N20. Dabar Collins Med. Institute rašo mums laišką, kad jis neturėjęs jokio paciento pravarde Jonelionis ir kad Institutas dabar esąs visai ant legališkių pamatų, ir tokiu būdu pasirodo anas skundas neturįs pamato.

J. Pomerantz
Nuo šio laiko duoda didelį 16x20 paveikslą veltui su labai gražiais rėmais su kiekvėnu tuzinu fotografijų už visai žemą prekę.
739 So. 2nd St. Philadelphia, Pa

GEORGE BELAWSKIS
1216 S. 2nd St. Philadelphia.
LIETUVIŠKAS SALIUNAS.

Lietuviški kvėpenti cigara i, geriausia degtinė McHenry, Treiner ir kitų. Linksma vieta, geras patarimas, grina lietuviška kalba.

Tik vieną aptieka
visoj Philadelphiaj kur galima susikalbėti lietuviškai ir apturėti teisingus vaistus. Didžiausia krajava aptieka D ro Pharmacy J. PINION ZEK. kūrėjų. Garsnėja teipgi krajavas aptiekornis S. JONKUS (Lietuvys). Čia gausit visokių liekgrstų. Rasit visada daktara.
2984 RICHMOND ST., PHILAD A.

NAUJAS ISZRADIMAS

Sustiprinimui ir užlaikymui plauku. Tūkstančiai pliku žmonių atgavo puikius plaukus, sulauko slinkimo plauku. Duodam roda dykai per laiška, kaip išgydyt slinkian plauku, pučkus, didervines, niemus ir lytiška brūda. Nuo ko ju užtrinu tik 70c. Mes turime daug padėkavoniu laišku visokiu tautybiu. Tuoju rasyk pas mus:

J. M. BRUNDA Co.
996-998 BROADWAY, BROOKLYN, N. Y.

Keystone Phone Main 14-28
Bell Phone Lombard 2506 A.

— VISIEMS ŽINOMAS —
DR. PHILIP ROVNO
423 PINE ST., PHILADELPHIA, PA.

Priėmimo { Iki 10 1/2 ryto. Nuo 2 iki 3 P.M.
valandos: } Nuo 6 iki 8 vakare.
Galima susikalbėti rusiškai ir lenkiškai.

AUKOS.

Dėl pašelpimo J. Kačergiu ir jo šeimynai.

M. Mikolavičienė, A. Gavulis, J. pravgelis davė po 1 dol.; J. M. Jasulevičius, A. Zebraitis — po 50 c.; V. Lietuvininkaitė J. Čiudinai, J. Ramanauskas, J. Mikolavičius — po 25 c.; J. Naikėlienė, M. Žytkienė, po 10c.; M. Tūpaukienė, A. Šarpanienė, J. Mikolavičius, M. Mitaikienė, J. Witkowskas — po 10c. Viso \$5.80.
Aukos pasirost "Celeylo" redakcijai A. M. Stanetiš

Moks. Paskolės Rateljui:
A. Stočkus, Waterbury, Conn. 50c

Aukos Kačergiu:
69 kp. S. L. A. per S. d. Vallulj \$2.60

Aukos Revoliucijos Reikalams:
Chicago, Ill., Purėno konferencija \$3.16
J. O. Širvydas.

Atydai 9-tos kuopos draugų.

Susirinkimai 9-tos kuopos L.S.S. atsbuna kas pirmą nedėlieni kožo mėnesio svetainėje J. Munro, 58 Public Square; prasideda 2-ra val. po pietų. Pabaigus mėnesinį susirinkimą buna diskusijos.
Tad, draugai, jusų užduotis yra suėit višems ir atsiveest pasalinų ypatų ant diekusijų.
9-tos kp. org. A. Valinčius.

ATKREIPKIT ATYDĄ

Ir pirkit visus trunkus geriausioje vynu sėnkrovoje. Mes turime daugybę užsienio ir vietinio gerimu.

Degtinė { kvorta nuo 50 centų iki vienam dol. 50 cen galionas nuo 1 dol. 75c. iki penktų dolerių
 California Brandy { kvorta 65 centai iki 2-ju dol galionas 2 dol. 55c. iki 5 dol.
 California Vynas nuo 30 centu iki 1 dolerini 55 c.
 ARAKAS [Rum] nuo 75 centu iki dviejų doleriu.

Veselioms perkant, duodam pigiau. Pirkėjams duodame gražias dovanas. Kalbam lietuviš., lenk., ruskai ir kitaip.

B. Z. JESSAR.

1748 Orthodox St. Frankford Philadelphia, Pa.

PIRMUTINE LIETUVIŠKA AGENTURA

A. M. STANELIS

Vienatinis Philadelphijoje Lietuvių Agentas

LAIVAKORČIŲ IR PINIGŲ

Siuntimo į

Visas Svieto Dalis.

Jeigu nori gerai ir greitai parvažiuoti į Lietuvą arba partraukti ją iš Lietuvos, pirm, negu nueisi pirkti laivakortę pas svetimtautį, ateik pas mus pasiklausti rodos. Parduodu laivakortes (šipkortes) ant visų vandeninių kelių, didžiausių ir smarkiausių laivų. Pinigus siunčiu per didžiausias bankas į visas svieto dalis. Perrašau, parduodu namus, lotus ir farmas. Apsidraudžiu (inšurinu) nuo ugnies. Išdirbu daviernastis, vališkas popieras, išsirūpinu pašpartus, išdarau «morgičius» bei lystus. Turėdami minėtus reikalus, kreipkitės šiuo adresu:

1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa

NAUJAS IŠRADIMAS!

SU PAGELBA

Chemijos ir Naujausių garsių išradėjų Mašinų Nukvarbuoju visokius drabužius neardant.

Kam jums vaikščioti nudevėtose bei nušutusiose drapanose, jeigu už labai pigiai galite atnaujinti ir perkvarbuoti visai neardant siūlių, kad ir seniausias drapanas.

Mēs, nuolat besidauginant kostumeriam, įtaisėme naujausio išradimo dažomasias mašinas tam tikruose namuose pagal francūzišką metodą. Drabužius kvarbuojame kaip vyriškus, taip ir moteriškus, o teipgi ir visokius dyvonus, blanketus, firankas, portyerus ir t.t., kokiais tik kas nori dažais. Teatrališkoms trupoms padarome kostiumus (drapanas) traukyje vienos valandos. Pavestą mums darbą atliekame gerai, greitai ir sąžiniškai. Kreiptis prie mūsų galite: ypatingai, laiškeliu bei per telefoną.

JAN KUKULSKI,

3032 Richmond St. - - 3005 Frankford Ave.

Bell Phone 45-59 A Kensington,

Bell Phone 45-74 A. A Kensington.

Philadelpia, Pa.

THE LITHUANIAN WEEKLY **“KOVA”** PUBLISHED EVERY FRIDAY BY THE Lithuanian Socialist Federation of America

J. BALTRUSAITIS, Editor F. J. BAGOCIUS, Business Manager

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATA	
in all parts of the World		viesoje dalyse svieto	
One year	\$2.00	Vienleis metams	2.00
Six months	1.50	Šešioms mėnesiams	1.50
Three months	.50	Trims mėnesiams	.50

ADVERTISEMENT RATES		APGARŠINIMU KAINOS	
One inch once	50c	Colis syki	1.00
One inch one month	\$1.50	Colis per mėnesį	1.50
One inch one year	15.00	Colis per metus	15.00

All Communications should be addressed to:

“KOVA”
 1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

Jau išėjo iš po spaudos

BALTRAMIEJAUS NAKTIS

Parašyta

PROSPER MARIMEES

BALTRAMIEJAUS NAKTIS — Didelė Knyga, žingeidi, naudinga kiekvienam perskaitymui. Čion tą rasi, ko kitur negali. Gaunama Lietuvoje knygynuose, o Amerikoje pas agentus ir išleidėja šiaip adresuojant:

J. Naujokas
 Madison Station, Box 189, NEW YORK, N. Y.

Kaina **75c.**
 Audeklintas Apdaras **1 dol.**

“RAISTAS” (The Jungle) iš Amerikos lietuvių darbininkų gyvenimo aprašymas 1 dol.
 “Kova,” “Vienybė Lietuvininkų” ir “Lietuva” prenumerata metams 2 dol, bet kas per mane naujai užsirasys bile kurį iš paminėtų laikraščių, pristatiant užmokėję už metus, apturės **“BALTRAMIEJAUS NAKTĮ” DOVANAI.**

STEFAN PAPIERNIK

Lenkiškas Bankierius, Laivakorčių agentas ir Publiškas Notarijus.

807 S. Front
352 N. 25 St.

PARDUODA LAIVAKORTES ANT VINIŲ LINIJŲ | VISAS PASAULIS DALIS. MAINO PINIGUS IR SIUNCIA | VISAS ŠALIS UŽ KURSO KAINAS.

Kamp. 23. ir Callowhill gatv.
Philadelphia, Pa.

FREDERICK D. FELTO **SALIUNAS** yra geriausia lietuviams uželga. S. W. Cor. Richmond & Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.

P. S. Silvermano
 Rusiškai Turkiskai **PIRTIS**
 312 Carpenter St. Philadelphia, Pa.

Skaitykit „KOVA“

DR. RICH...
 PA...
 Sitpresn...
 teiki...
 PAIN L...
 mažins sk...
 25 fr...
 Lie...
 remkit s...
 siradus l...
 L...
 Lietuvi...
 2636 E...
 Te...
 NAU...
 kokio r...
 kožnar...
 kuris p...
 katalog...
 triškų l...
 magiški...
 tunkų...
 naują j...
 ny Vai...
 tam pri...
 kalaonja...
 mui mu...
 telius...
 GE...
 1112 S...
 Lietuviš...
 2400 E. J...
 Visuose relik...
 kurs visus r...
 SKAITY...
 V...
 F...
 Kiekvie...
 garsinin...
 gaus spi...
 kito pa...
 N...
 421 So. 5...

DR. RICHTER'S

PAIN-EXPELLER

Silpnai muskuliai tau nieko gero nesuteikia, jei tavo organizmą nalkys

REUMATIZMAS.

PAIN EXPELLER gerai įtrintas tuojaus suvaldo skausmą ir pašalina visas jo priežastis 15 ir 50 c. visose geriausiose aptiekose.

F. Ad. Richter Co.
215 Pearl Street
NEW YORK, N.Y.

Lietuviai, visokiuose reikaluose remkit savo vertelgas. Reikalui atgindus kreipkitės pas:

L. A. Ostapowicz

Lietuviškai-Lenkiskas Graborius.
2636 E. Allegheny Ave., Phila., Pa.
Telefonas Bell 397 Kensington.

NAUJAS KATALOGAS

Kiekio nebuvo lietuviškoj kalboj, bus kitiems prisiūstas ant pareikalavimo žais prisiūsi 10 c. markėms. Tame kataloge telpa aprašymai, apie Elektrinių Kruvančių paveikslų mašinas, magnetas lempas, štukas, visokių gaminių knygas ir tt. Kas nusipirks naują juokingų dainų knygelę "Dainų Vainikėlis" kurios prekė 25 cent. tam prisiūsi katalogą dykai. Reikalaujame gerų agentų pardavinėjimui mūsų tavyrų po miestus ir miestelius. Adresuokite:

Geo. A. PUPAUSKY & Co.,
1112 S. LEAVITT ST. CHICAGO, ILL.

Bell Phone Kensington 57-88

S. Szveda

Lietuviškai Lenkiškas Graborius:
2400 E. Norris St., Philadelphia.

Viduje reikaluose kreipkitės pas savo tautietį, kur vienas reikalas atlieka prieliskai ir pigiai.

SKAITYK! SKAITYK!
Varšavos specialistas
FOTOGRAFAS

Kiekvienas, kurs iškirps šį apgarsinimą ir atsineš pas mus, gaus spilkutę su savo arba keno kito paveikslėliu visai dykai. Nežmirskite adresu:

Wolpe Studio
421 So. 5th St., Philadelphia, Pa.

Geriausios visoj Philadelphijoj
Rusiškai-Turkiškos Pirtys
15 ir 25 centai.
Šiltos ir šaltos vonios 15 c. Atdaros kasdien
iki 12 val. nakties. Serodomis moterims nuo
1 val. po piet.
SOL. GOODMAN
211-13 Vine St., Philadelphia, Pa.

EDWIN M. SIPE
PLUMBERIS ir PEČIŲ INŽINIERIUS
2712 E. Allegheny Ave., Philada.

Mano darbas gali but matomas naujoje svetainėje ant E. Allegheny Ave.

S. KONIECZNY
3131 Richmond St., Phila., Pa.
ARTISTAS-SKAPTORIUS
Dirba
Altorius, kozelnyčias ir kitas bažnyčios
itaisas. Teipgi karunces, šarpas ir kitus
dr-sėlu darbus. Kreipkitės prie jo!

G. W. Kownacki

2372 Orthodox St., Philadelphia, Pa.
Sallunas ir Vynyczia
Geriausi Amerikoniski ir užrubežiniai
Vynai, Likieriai, Arielkos ir
Cigarai. Atsilankykite pas tautietį!

KIEKVIENAS, kuris ateis pas
A. Margulis
pirkti vyno, arielkos arba kitų gerimų,
aplankys gražią dovaną — puikią
plėčekelę degtinės. Pamėginkit syki
tikrai rusiškų gerimų — visada naudosit
Kalbam rusiškai ir lenkiškai
A. MARGULIS
N.E. cor. 4th & Monroe Sts., Philada.

Bell Phone 2477 Keystone 4269 A
ALEX. KOZUCHOWSKI

Didžiausia sankrova arielkos, vyno, likerio,
vietinių ir iš užsienio. Alus buteliukuose
Szmid'to bravoro. Dirbtuvė minerališkų
vandenių.

Kalbam lietuviškai, lenkiškai, ruskai ir angliskai.
2728 E. Allegheny Av., Philadelphia

Bell phone: Frankford 451 D.
George S. O'Connor
4464 RICHMOND ST.
PHILADELPHIA, PA.
PLUMBERIS

Pertaiso gaza ir sutvarko kitus daiktus
reikalaujančius taisyimo. Teipgi intaiso
gazo, garo ir šilto vandens šiluma.

ST. KEMPA
2804-06 Allegheny Ave.,
Philadelphia, Pa.

Pristato vežimus veseilions, krikštynoms,
pagrabams ir tt. Jis yra vienintelis tikras
ir teisingas tautietis. Prekes priemas.

Keystone Telefonas: Mast 42-65-A.

Nuo sausio 1 (14) d. š. m. pradėjo eiti iš Vilniaus du
sykiu per "Zemdirbys" ūkio prekybos
nėnesį ir pramonijos
reikalams pašvestas laikraštis.

Rašinėti "Zemdirbys" pakviesti šie žmonės: agronomas
M. Jalovieckis, agronomas J. Tubelis, veterinaras M. Veitas,
veterinaras J. Šalkauskis, dr. A. Vilešis, T. Daugirdas, gi-
rininkas P. Matulionis, D. Sidlauskas, kun. V. Kemešis, uk.
J. Rupšys, kun. J. Tumas, uk. A. Gineitis, kun. Skinderis,
A. Mikis, A. Žuvis, J. Brakauskas ir daug kitų.

Zemdirbysje rašoma apie ūkininkavimą, apie skirstymąsi vienaesėdžiais ir kaip iš-
skyrčius gyventi, straipsniai apie prekybą ir pramoniją, apie gyvulių veisimą ir auginimą
apie pienininkavimą, bitininkavimą, daržininkavimą, sodininkavimą, apie girių auginimą,
apie vartotojų draugijas, ūkio ratelius, skolininko saupomasias kasas, straipsniai iš medicinos,
dijgenos ir veterinarijos, straipsniai apie naminių gyvulių ūki įvairios smulkios patarčių, ūkio
prekybos ir pramonijos knygų apžvalga ir t. t.

"Zemdirbys" neužsiima jokia politika.
"Zemdirbys" rūpinasi tikrai pakelti Lietuvoje ūkį, pre-
kybą ir pramoniją.
"Zemdirbys" rašo ką suprantamiausiai, kad kiekvienas
sors ir mažai temokytas žmogus lengvai galėtų suprasti visą,
kas jame rašoma.
"Zemdirbio" kaina nusiūnčiant pačta: 3 rub., pusei mė-
nų 1 rub. 50 kap., 3 mėnesiams 75 kap.
Atskiras "Zemdirbio" numeris 15 kap.
Pinigus ir rankraščius prašoma siųsti tokiu adresu:

gor. Vilna, Stefanovskij foštadt, dom. Uchanoviča, kv. N7.
Redakcija gazetų "Zemdirbys"

JEI TU MYLI
GERA ARIELKA
Prašyk mums tuoj, o aplankysit paal-
kpinimą kaip gali gauti.
Visai Dykai Vieną Kvortą
Geriausios tyros Arielkos.
SECURITY CO., 421 Water St. Chicago
Vardas
Adresas

Atyda!

Nuo 1 mos Liepos nauja adminis-
tracija apims savo vietą. Drau-
gai, kurie esate skolingi už kny-
gas, laikraštį ar pašalinius darbus,
atsiteiskit kaip greit galima, nes
nešmagu perduot skolininkų var-
das kitiems. Visiem parašyt ne-
galima, nes ne laiko ner, o ir per-
daug apsietu!

P. J. Bagocius, Adm.

M. Rosenbaum,
SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.
Išmaino pinigus ir išsiūnia po gvarancija į visas ša-
lis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

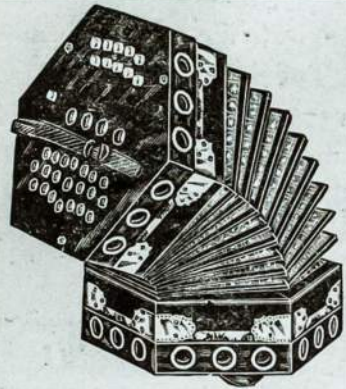
Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikietus į visus miestus Jungtinių Valetijų.

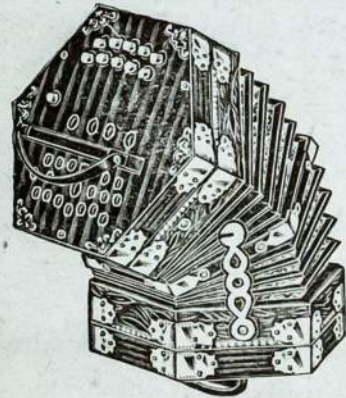
605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

Šitos pigios prekės tikai ant trumpo laiko! KONCERTINOS.

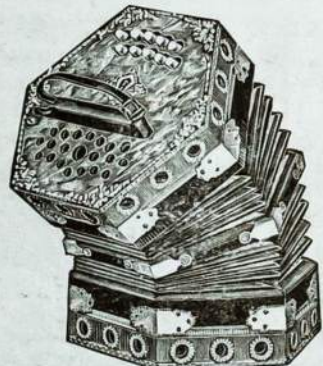
Koncertinos tai placziai vartojamas instrumentas Europoje, ypatingai Vokietijoje ir Anglijoje, o paskutinius metais kas kart placziau pradeda vartoti Amerikoje. Lieziuvėliai padirbti isz ko geriausios medegos ir puikiai sutaikyti dvigubi balsai. Balsas labai gilus ir meilus ir visiems patinka. Placzios, stiprios dumples, tai-gi lengvai galima iszgausti stiprų balsą, o labai lengvos grajyti.

No. M. 52. Isz rozės medžio, 20 raktų, nikelio rinkės ir padabinimai. Prekė tikrai, \$2,75

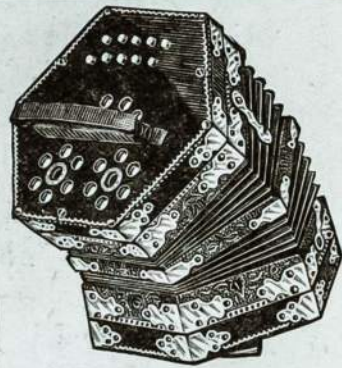
No. M. 53. Padirbta isz rozės medžio, 20 raktų, puikus padabinimai ir kabės isz nikelio, dvigubos dumples. Mūsų prekė tikrai, \$3,50

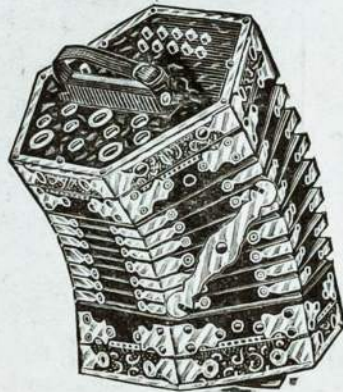
No. M. 54. Virszus isz metalo, visokiose spalvose, 20 raktų, ant kampų dailūs padabinimai, dailiai iszdabintos kabės, dvigubos dumples. Mūsų prekė tikrai, \$4,50

No. M. 55. Isz rozės medžio virszus, 20 raktų, nikelio dailūs aptaisai, dvigubos dumples. Prekė, \$4,25

ras instrumentas, \$4,75

No. M. 57. 20 raktų, isz metalo virszus visokiose spalvose, labai dailūs padabinimai, didelės stiprios dumples, visas instrumentas labai puikiai iszrodo. Mūsų prekė tikrai — \$4,85

No. M. 58. Rozės medžio virszus, 20 raktų, labai dailiai iszdabinta, stiprios dvigubos dumples, padirbta pagal anglizką pavidalą; stiprus, gana placziai vartojamas instrumentas. Prekė tikrai — \$6,25

No. M. 59. Rozės medžio virszus, dailiai iszpjaustyti, visa padirbta pagal anglizką pavidalą, 20 raktų, ypatingai stiprios didelės dumples; labai tinkama tiems, kurie labai daug grajija, Balsas ypatingai stiprus ir malonus. Dailioje, audeklu aptrauktoje skrynelėje su diržu. \$7,75

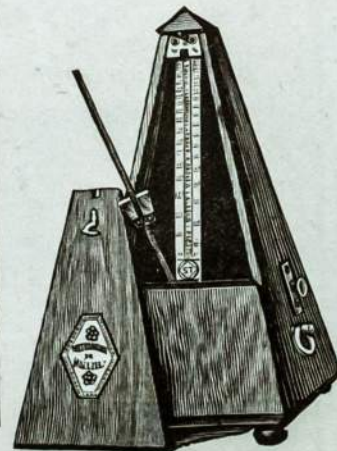
No. M. 56, 20 raktų, virszus lygūs raudoni, dailūs padabinimai, dvigubos dumples. Pigus bet labai ger-

OKARINOS.

Okarina (Perkuno kulka) tai visiems patinkas instrumentas, nes turi labai malonų, ypatingą balsą. Padirbta isz chemizškai sutaisytos medegos, taigi nesuskyla ir ne sugenda. Užsisteliuojant paminėkite kokiame balse norėtumet turėti.

No. M. 110 C	Soprano	30c
No. M. 111 Bb	-	30c
No. M. 112 A	-	30c
No. M. 113 G	-	35c
No. M. 114 F	-	35c
No. M. 115 E	-	40c
No. M. 116 Eb	-	40c
No. M. 117 D	Alto	43c
No. M. 118 C	-	43c
No. M. 119 Bb	-	43c
No. M. 120 A	-	50c
No. M. 121 Ab	-	63c
No. M. 122 G	-	68c
No. M. 123 F	-	85c
No. M. 124 Eb	-	\$ 1,25
No. M. 125 D	Basso	\$ 1,40
No. M. 126 C	-	\$ 1,70
No. M. 127 Bb	-	\$ 2,00
No. M. 128 A	-	\$ 2,40
No. M. 129 Ab	-	\$ 2,60
No. M. 130 G	-	\$ 3,00
No. M. 131 F	-	\$ 3,00
No. M. 132 Eb	Contra Basso	\$ 3,50
No. M. 133 D	-	\$ 4,00
No. M. 134 C	-	\$ 4,50

No. M. 60. Metronomas arba Muzikos laikrodis, zikaliskas laikrodis, tai neatbutinai reikalinga prietaisa kiekvienam, kuris kiek daugiau grajija, arba lavinasi muzikoje, nes ji parodo kaip lygiai grajyti ir laiką laikyti; pritaisyta taip, kad galima užtaisyti kaip tik tai norint. Virszus isz mahogonio medžio, su varpeliu, masinerija padirbta kuo geriausiai. Prekė tikrai — \$5,25

Reikalaujantiems prisijusime didžiausią iliustruotą katalogą visokių pirkinių dovanai.
Atlas Trading Association, Dep.No.1, P.O. Box 722. 416-418-420 S. Broad, 942 Lombard Sts., Philadelphia, Pa. U.S.A